

**SZEGEDI SZAKKÉPZÉSI CENTRUM
KOSSUTH ZSUZSANNA SZAKKÉPZŐ
ISKOLÁJA**

OKJ 54 761 02

**KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ
SZAKKÉPZÉS**

SZAKMAI PROGRAM

NAPPALI TAGOZAT

2018.

Elfogadta:

Szegedi Szakképzési Centrum
Kossuth Zsuzsanna Szakképző Iskolájának
nevelőtestülete

Jóváhagyta:

Horváth Levente Attila igazgató

Érvényes:

2018. szeptember 01-től

III. SZOCIÁLIS ágazat
OKJ 54 761 02
KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ
SZAKKÉPESÍTÉS

I. A szakképzés jogi háttere

A szakképzési kerettanterv

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény,
- a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény,

valamint

- az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről szóló 150/2012. (VII. 6.) Korm. rendelet,
- az állam által elismert szakképesítések szakmai követelménymoduljairól szóló 217/2012. (VIII. 9.) Korm. rendelet és
- az emberi erőforrások minisztere ágazatába tartozó szakképesítések szakmai és vizsgakövetelményeiről szóló 27/2016. (IX. 16.) EMMI rendelet alapján készült.

II. A szakképesítés alapadatai

A szakképesítés azonosító száma: 54 761 02

Szakképesítés megnevezése: Kisgyermekgondozó, -nevelő

A szakmacsoport száma és megnevezése: 2. Szociális szolgáltatások

Ágazati besorolás száma és megnevezése: III. Szociális

Iskolai rendszerű szakképzésben a szakképzési évfolyamok száma: 2 év

Elméleti képzési idő aránya: 60%

Gyakorlati képzési idő aránya: 40%

Az iskolai rendszerű képzésben az összefüggő szakmai gyakorlat időtartama:

- 5 évfolyamos képzés esetén: a 10. évfolyamot követően 140 óra, a 11. évfolyamot követően 140 óra;
- 2 évfolyamos képzés esetén: az első szakképzési évfolyamot követően 160 óra.

III. A szakképzésbe történő belépés feltételei

Iskolai előképzettség: érettségi végzettség

Bemeneti kompetenciák: —

Szakmai előképzettség: —

Előírt gyakorlat: —

Egészségügyi alkalmassági követelmények: szükségesek

Pályaalkalmassági követelmények: szükségesek

IV. A szakképzés szervezésének feltételei

Személyi feltételek

A szakmai elméleti és gyakorlati képzésben a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény előírásainak megfelelő végzettséggel rendelkező pedagógus és egyéb szakember vehet részt.

Ezen túl az alábbi tantárgyak oktatására az alábbi végzettséggel rendelkező szakember alkalmazható:

Tantárgy	Szakképesítés/Szakképzettség
Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	pszichológus, szociális munkás, szociálpedagógus, okleveles gyógypedagógus, mentálhigiénés szakember, védőnő
Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	okleveles szociálpolitikus, jogász, okleveles szociális munkás, okleveles szociológus, okleveles társadalomismeret szakos tanár
Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	szociálpolitikus, szociális munkás, szociológus, szociálpedagógus
Pszichológiai alapismeretek	pszichológus, pedagógiai előadó, pedagógia szakos tanár, mentálhigiénés szakember
Egészségügyi alapismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Népegészségügyi ismeretek	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Az elsősegélynyújtás gyakorlata	orvos, diplomás ápoló, egészségügyi szakoktató, egészségtan tanár, védőnő
Esetmegbeszélés	A szociális, illetve a gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátás területén legalább hároméves gyakorlattal rendelkező, felsőfokú végzettségű szociális szakember
Kisgyermek ellátás	Gyermekek napközbeni ellátásban gyakorlattal és felsőfokú végzettséggel rendelkező szakember

Tárgyi feltételek

A szakmai képzés lebonyolításához szükséges eszközök és felszerelések felsorolását a szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye (szvk) tartalmazza, melynek további részletei az alábbiak: nincs

Ajánlás a szakmai képzés lebonyolításához szükséges további eszközökre és felszerelésekre: nincs.

V. A szakképesítés óraterve nappali rendszerű oktatásra

A szakgimnáziumi képzésben a két évfolyamos képzés második évfolyamának (2/14.) szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés érettségi utáni évfolyamának szakmai tartalmával, tantárgyi rendszerével, órakeretével. A két évfolyamos képzés első szakképzési évfolyamának (1/13.) ágazati szakgimnáziumi szakmai tartalma, tantárgyi rendszere, összes órakerete megegyezik a 4+1 évfolyamos képzés 9-12. középiskolai évfolyamokra jutó ágazati szakgimnáziumi szakmai tantárgyainak tartalmával, összes óraszámával.

Szakgimnáziumi képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
9. évfolyam	8 óra/hét	288 óra/év
10. évfolyam	12 óra/hét	432 óra/év
Ögy.		140 óra
11. évfolyam	11 óra/hét	396 óra/év
Ögy.		140 óra
12. évfolyam	12 óra/hét	372 óra/év
5/13. évfolyam	31 óra/hét	961 óra/év
Összesen:		2729 óra

Amennyiben a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendeletben a szakgimnáziumok 9-12. évfolyama számára kiadott kerettanterv óraterve alapján a kötelezően választható tantárgyak közül a szakmai tantárgyat választja a szakképző iskola akkor a 11. évfolyamon 72 óra és a 12. évfolyamon 62 óra időkeret szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában kell rendelkezni.

A két éves képzés esetén a heti és éves szakmai óraszámok:

évfolyam	heti óraszám	éves óraszám
1/13. évfolyam	35 óra/hét	1260 óra/év
Ögy.		160 óra
2/14. évfolyam	34 óra/hét	1054 óra/év
Összesen:		2474 óra

(A kizárólag 13-14. évfolyamon megszervezett képzésben, illetve a szakgimnázium 9-12., és ezt követő 13. évfolyamán megszervezett képzésben az azonos tantárgyakra meghatározott óraszámok közötti csekély eltérés a szorgalmi időszak heteinek eltérő száma, és az óraszámok oszthatósága miatt keletkezik!)

Kisgyermekgondozó-, nevelő - Érettségire épülő szakképzés
A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak heti óraszama évfolyamonként

		1/13.			2/14.	
		heti óraszám			heti óraszám	
		e	gy	ögy	e	gy
		23	12	160	22	12
Összesen		35			34	
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				0,5	
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				2	
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		4			
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	6,5				
	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		4			
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	4,5				
	Egészségügyi ismeretek	3				
	Elsősegélynyújtási feladatok		2			
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	1				
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	1,5 (1+0,5)				
	Gyógypedagógiai ismeretek	2 (1+1)				
	Gondozási, ápolási ismeretek	2 (1,5+0,5)				
	Gondozási, ápolási gyakorlat		2 (1+1)			
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek				4 (3,5+0,5)	
	A kisgyermekkor nevelés				9 (8,5+0,5)	
	A kisgyermek gondozása				4,5 (4+0,5)	

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata					9
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás				1,5 (1+0,5)	
	Dokumentáció gyakorlat					3 (2,5+0,5)
Szabadsávból biztosított óra a helyi tanterv szerint	Szakmai idegen nyelv	2				
	Osztályfőnöki	0,5			0,5	

A kerettanterv szakmai tartalma – a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően – a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-át lefedi.

Az időkeret fennmaradó részének (szabadsáv) szakmai tartalmáról a szakképző iskola szakmai programjában rendelkezett és ennek órái a pirossal kiemelt részekben láthatóak.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

**A szakmai követelménymodulokhoz rendelt tantárgyak és témakörök óraszama
évfolyamonként**

		1/13.			2/14.		A szakképzés összes óraszama
		e	gy	ögy	e	gy	
A fő szakképesítésre vonatkozó:	Összesen	828	432	160	682	372	2474
		1260			1054		
	Elméleti óraszámok (arány ögy-tal	1510 óra (61%)					
	Gyakorlati óraszámok (arány ögy-tal	964 óra (39%)					
	Összesen						2474
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.				15,5		15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.				62		62
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat		144				144
	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	234					234
	Társadalomismereti é szociálpolitikai gyakorlat		144	40			184
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	162					162
	Pszichológiai gyakorlat			40			40
	Egészségügyi ismeretek	108					108
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	36					36
	Elsősegélynyújtási feladatok		72				72
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	36+18					54
	Gyógypedagógiai ismeretek	36+36					72
	Gondozási, ápolási ismeretek	54+18					72
	Gondozási, ápolási gyakorlat		36+36	80			152
	Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás		72				72

10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek				124		124
	A kisgyermekkorai nevelés				279		279
	A kisgyermek gondozása				139,5		139,5
	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata					279	279
	Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata					31	31
	A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata					31	31
	Bölcsődei gyakorlat					217	217
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás				46,5		46,5
	Dokumentáció gyakorlat					93	93
	Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata					93	93
Helyi tanterv	Szakmai idegen nyelv	72					72
	Osztályfőnöki	18			15,5		33,5

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A megmaradt 10% a szabad sávból került kiosztásra a pirossal jelölt értékeknek megfelelően. Erről az iskola a helyi tantervében rendelkezik.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

13. KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ (nappali) képzés tantárgyai és azok értékelése

Modul	Tantárgy	Heti óraszám	Résztantárgy	Heti óraszám	Tantárgy százalékos értékelése	Éves óraszám
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	6,5	Társadalomismereti, szociálpolitikai és jogi ismeretek	6,5	100%	234
	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	4,5	Pedagógiai, pszichológiai ismeretek	4,5	100%	162
	Egészségügyi ismeretek	3	Egészségügyi ismeretek	3	100%	108
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Népegészségügyi ismeretek	1	Népegészségügyi ismeretek	1	100%	36
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gyermekvédelmi ismeretek	1,5	Gyermekvédelmi ismeretek	1,5	100%	54
	Gyógypedagógiai ismeretek	2	Gyógypedagógiai ismeretek	2	100%	72
	Gondozási, ápolási ismeretek	2	Gondozási, ápolási feladatok	2	100%	72
			Szakmai idegen nyelv	2	100%	72
			Osztályfőnöki óra	0,5	-	18

KÉSZSÉGFEJLESZTŐ GYAKORLATOK**

10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	4		4	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik. 100%	144
			Tanulástechnikai gyakorlat		12	12
			A kongruens kommunikáció		15	15
			Viselkedéskultúra		20	20
			A reális énkép szerepe a szociális segítségben		72	72
			Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei		25	25
10559-12 Elsősegélynyújtási feladatok	Elsősegélynyújtási feladatok	2		2	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik. 100%	72
			Elsősegélynyújtás		36	36
			Elsősegélynyújtás gyakorlata		36	36

TERÜLETI GYAKORLATOK**						
10525-12 A szociális ellátás általános tevékenységei	Társadalomismeretei és szociálpolitikai gyakorlat	4		4	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik	144
			Szociológiai alapismereti gyakorlat		30%	36
			Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése		55%	90
			Gyakorlat a család és életmód körében		15%	18
12046-16 Gyermekellátási alapfeladatok és alapelvek	Gondozási, ápolási gyakorlat	2		2	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	72
			Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás		100%	72
	Összefüggő gyakorlat	160			A gyakorlat értékelése megfeleltetéssel történik.	160
			Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat		20%	40
			Pszichológiai gyakorlat		20%	40
			Gondozási, ápolási gyakorlat		60%	80
	Éves teljes óraszám	1420	Elméleti óraszám	828	Gyakorlati óraszám	592

**14 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ (nappali) képzés
tantárgyai és azok értékelése**

Modul	Tantárgy	heti óraszám	Résztantárgy	heti óraszám	Tantárgy százalékos értékelése	éves óraszám
11499-12 Foglalkoztatás II.	Foglalkoztatás II.	0,5	Foglalkoztatás II.	0,5	100%	15,5
11498-12 Foglalkoztatás I.	Foglalkoztatás I.	2	Foglalkoztatás I.	2	100%	62
10529-16 Napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	4	A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek	4	100%	124
	A kisgyermekkorai nevelés	9	A kisgyermekkorai nevelés	9	100%	279
	A kisgyermek gondozása	4,5	A kisgyermek gondozása	4,5	100%	139,5
10530-12 A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai	Adminisztráció és tájékoztatás	1,5	Adminisztráció és tájékoztatás	1,5	100%	46,5
	Osztályfőnöki	0,5		0,5	-	15,5

TERÜLETI GYAKORLATOK**						
10529-12 A napközbeni gyermekellátás feladatai	A napközbeni kisgyermekellátás gyakorlata	9		9	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	279
			Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata		10%	31
			A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata		10%	31
			Bölcsődei gyakorlat		80%	217
10530-12 A napközbeni gyermek-ellátás dokumentációs feladatai	Dokumentációs gyakorlat	3		3	A gyakorlat értékelése érdemjeggyel történik.	93
			Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata		100%	93
	Éves teljes óraszám	1054	Elméleti óraszám	682	Gyakorlati óraszám	372

*A tantárgyak érdemjegyének kialakításánál a résztantárgyak százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

**A gyakorlati érdemjegy kialakításánál az adott gyakorlathoz tartozó gyakorlati egységek százalékos súlyozott arányát kell figyelembe venni!

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

	elmélet	gyakorlat	összesen
13. év	828	592	1420
14. év	682	372	1054
összesen/ százalék	1510 (61%)	964 (39%)	2474

Jelmagyarázat: e/elmélet; gy/gyakorlat; ögy/összefüggő szakmai gyakorlat

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény 8.§ (5) bekezdésének megfelelően a táblázatban a nappali rendszerű oktatásra meghatározott tanulói éves kötelező szakmai elméleti és gyakorlati óraszám legalább 90%-a felosztásra került.

A szakmai és vizsgakövetelményben a szakképesítésre meghatározott elmélet/gyakorlat arányának a teljes képzési idő során kell teljesülnie.

A 10525-12 azonosító számú
A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai
követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 10525-12 azonosító számú A szociális ellátás általános tevékenységei megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Társadalomismereti, szociálpolitikai, jogi és etikai ismeretek	Társadalomismereti és szociálpolitikai gyakorlat	Pszichológiai és pedagógiai ismeretek	Pszichológiai gyakorlat	Egészségügyi alapismeretek
FELADATOK						
Tiszteletben tartja a szolgáltatást igénybe vevők értékeit, autonómiáját, identitását, érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x	x	x	x	x	x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetlenségeket	x	x	x	x	x	
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x	x		x		
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai illetékessége határait	x	x		x		x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x	x		x		
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x					x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x	x	x	x	x	
Értelmezi a szolgáltatást igénybe vevő problémáit a fiziológiai, a társadalmi, pszichológiai és szociálpszichológiai folyamatok tükrében	x	x		x	x	x
Értelmezi a társadalompolitikai és szociálpolitikai jelenségeket, alapfogalmakat, alapvető összefüggéseket	x	x	x			
SZAKMAI ISMERETEK						
Az államigazgatás alapjai, a közigazgatási és hatósági eljárás szabályai, az állam és az önkormányzatok felépítése, feladatai		x				
Jog, család- és gyermekjog, adatvédelem, a jóléti és társadalombiztosítási ellátások jogi keretei		x				
A szociális, az egészségügyi, a közoktatási és a gyermekvédelmi rendszer önkormányzati és nem önkormányzati keretei, formái, intézményrendszerük		x				

A szociálpolitika alapjai, az érdekek és ideológiák összefüggései, a szociálpolitika céljai, értékei és dilemmái; a problémának definiált társadalmi jelenségek és a megoldásukra hivatott állami beavatkozás technikái, eszközei, formái		X				
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a szociális szolgáltatások területén, az intézmények etikai kódexei, a szociális szakemberek kompetencia határai	X	X			X	X
Szociológiai alapfogalmak, szociológiai adatfelvételi módszerek		X				
A társadalmi struktúrát létrehozó, rejtett és láthatóvá tevő viszonyok, a társadalmi integráció, dezintegráció, szegregáció fogalma		X				
A társadalmi egyenlőtlenségek, a szegénység, a társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek és újratermelődésük okai, deviáns jelenségek a társadalomban, a veszélyeztetett csoportok és térségek jellemzői		X				
A mai magyar társadalom szerkezete, a társadalmi mobilitás jellemzői, a problémának definiált társadalmi jelenségek		X				
A helyi társadalom szerkezete, a helyi erőforrások és hiányok		X				
Az egyén társadalmi meghatározottsága, a társadalom ártó-védő hatásai		X	X	X	X	
A család és életmód fogalma, a családi életciklus, életút szakaszai, a család szocializációs szerepe, az átörökítés összefüggései		X	X	X	X	
Az életútinterjú készítésének fázisai		X	X	X	X	
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						X
Az emberi test felépítése, szerveződési szintjei, a szervrendszerek felépítése, működése és működésének szabályozási szintjei						X
A gyermek biológiai fejlődését meghatározó tényezők, életkori szakaszok és jellemzői, rendellenes fejlődésre utaló, a kóros állapotot jelző tünetek				X		X
Lelki jelenségek és folyamatok, a pszichológiai adatszerzés módszerei				X		
Személyiség-pszichológia, fejlődéslelektan és szociálpszichológia				X		
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	X			X		
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	X			X		

A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x			x		
A segítség pszichológiai összefüggései	x			x		
Az önismeret forrásai, az én-védő technikák	x			x		
A kommunikáció csatornái, jellemzői, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzői	x			x		
SZAKMAI KÉSZSÉGEK						
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x		x	x	x	x
Informatikai eszközök használata			x		x	
Információforrások kezelése			x		x	
Diagramm, nomogram olvasása, értelmezése, készítése			x			
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK						
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x			x	x
Döntésképesség			x		x	x
Stressztűrő képesség					x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK						
Empátia készség					x	x
Tolerancia					x	x
Kapcsolatteremtő készség					x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK						
Információgyűjtés			x		x	x
Problémaelemzés és – feltárás		x	x		x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x	x

SZAKMAI KÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLAT 144 óra

A készségfejlesztő gyakorlat célja

A tanulók pályaszocializációjának, szakmai identitásának elősegítése. A tantárgy tanításának célja, a verbális és nonverbális kommunikációs technikák olyan szintű elsajátíttatása, melynek birtokában a tanuló képes lesz gondolatának, véleményének a közösségi normák szerinti megfogalmazására, álláspontjának megvédésére, indoklásra és érvelésre.

Támogatni az egyéni tanulási stratégiák kialakítását, a szociális képzés eredményes elvégzését; a segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése. A reális énkép kialakítása, a viselkedés kontrollálása. A szakmai önismeret fejlesztése és annak tudatosítása, hogy a szociális szakember számára a személyiség munkaeszköz.

A segítő kapcsolat tudatos működtetésének megalapozása. A segítő kapcsolat létesítéséhez és működtetéséhez szükséges készségek és a személyiség fejlesztése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Nem információkra, hanem a tanulók családban, a gyermekellátó és oktatási intézményekben, a kortárs csoportokban, szűkebb és tágabb társadalmi közegekben szerzett eddigi élettapasztalataira, önismeretére és személyiségének jellemzőire alapozva folynak a tréningyszerű foglalkozások, ahol a kölcsönös interakciók során felmérhetik saját és mások hatását a társas helyzetekben, társas kapcsolatokban.

A tantárgy kapcsolódik a magyar nyelv és irodalom, történelem, a társadalmi és állampolgári ismeretek, etika műveltségterületek közismereti tartalmaihoz.

Témakörök***Tanulástechnikai gyakorlat*** **12 óra**

A tanulást befolyásoló külső, belső és lelki (képességek, készségek, motiváció, érdeklődés, elvárások) tényezők

A tanulási módszerek, eszközök szerepe a hatékony tanulásban

Írás, olvasás, szövegértés, elemzés, visszaadás problémái; az egyes készségek fejlesztése

A modern technikai eszközök használatának előnyei

A sajátélményű tanulás

A szakmai tanulás a terepen

A vizsgadrukk és kezelése

A kongruens kommunikáció gyakorlása **15 óra**

A kommunikáció fogalma, jelentősége

A verbális kommunikáció

A nonverbális kommunikáció

Az adekvát kommunikáció

A sajátos kommunikációs jelzések értelmezése, tolerálása

A saját kommunikáció kontrollálása és hatótényezőinek felismerése

A nyílt és kongruens kommunikáció gyakorlása

A metakommunikációs jelek értelmezése

A kommunikációs zavarok és a kommunikációt zavaró körülmények felismerése

Viselkedéskultúra **20 óra**

Kommunikációs technikák, gesztusok jelentősége

A közvetlen emberi kommunikáció csatornái

A kommunikáció hatékonyságát fokozó tényezők

A meggyőző kommunikáció

Bizalmi légkör kialakítása

Az eredményes közlés folyamata, feltételei

É a kommunikációban (érthető, értelmes, érdekes, értékes)

Kapcsolatteremtés szabályai

Kapcsolatépítés, kapcsolattartás szabályai, elvárásai

Bemutatkozás illemtana – az első benyomás jelentősége

Köszönési formák

Megszólítás

Távolsági zónák, térközök

Telefonálás illemtana

Írásbeli, szóbeli közlések illemtana

Divat, öltözködés, smink, testi higiéné

A reális énkép szerepe a szociális segítségbe **72 óra**

A másik ismerete

Önismeret, önismeret-fejlesztés

A segítő szakmák hatása a személyiségre

Önvédelmi technikák

Rekreációs lehetőségek

A kiégés jelein

A kiégés elleni védekezés

Kommunikáció, a szakmai együttműködés készségei **25 óra**

A szakmai együttműködés összefüggései, etikai szabályai és dilemmái

A kompetenciahatárok és a titoktartási kötelezettség helyes értelmezése

Attitűd, előítélet, szociális érzékenység, a segítő szakember beállítódása, emberképe és világnézetének hatása a klienssel való kapcsolatra

A segítő kapcsolat eszközei

A megismerést befolyásoló tényezők: vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői

A szakmai kommunikáció, a kulturált vitakészség és a konfliktuskezelés fejlesztése

A meggyőzés kommunikációs eszközeinek alkalmazása

A segítő beszélgetés

A készségfejlesztő gyakorlat helyszíne: 8-15 fős csoportokban szervezett csoportmunka, ennyi főre kialakított csoportszobában, ahol lehetőség van a körbeülésre

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	Szabad interakciós gyakorlatok		x		
2.	Encounter-csoport		x		
3.	Dráma, pszichodráma strukturált gyakorlatok		x		

A készségfejlesztő gyakorlat során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x		
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.4.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			

A készségfejlesztő gyakorlat értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

TÁRSADALOMISMERETI, SZOCIÁLPOLITIKAI ÉS JOGI ISMERETEK

234 óra

A tantárgy tanításának célja

A társadalomban és a szűkebb környezetben érvényesülő társadalmi szabályok felismerésének segítése, a társadalmi folyamatok értelmezése, az előítéletek keletkezésének okaival való szembenézés, a társadalom struktúrájának, működésének megismerése, az egyenlőtlenségek, a szegénység kialakulásának területi és társadalmi okai, jellemzői és csökkentésük eszközeinek értelmezése.

Közvetíteni azokat a fogalmakat, összefüggéseket, amelyek a szociálpolitikát, mint önálló diszciplínát és a társadalmi integráció megteremtésére és megőrzésére törekvő szakmai gyakorlatot meghatározzák; bemutatni azokat az ideológiákat, érdekeket, értékeket, amelyek befolyásolják a mindenkori gyakorlatot, az alkalmazott technikákat és eszközöket. Alapismereteket nyújtani az állam-, és jogtudomány témaköréből, alkalmazható tájékozottságot nyújtani a szociális szolgáltatások, a gyermekjólét és gyermekvédelem területén érvényesülő jogszabályokról, a közigazgatási eljárás szabályaival felvértezni a majdani szociális szakembereket, hogy a gyermekek, családok, csoportok, közösségek és a különböző szociális problémákkal küzdő kliensek érdekérvényesítését támogathassák.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

Témakörök

Jogi alapismeretek

18 óra

Átfogó ismeretek nyújtása az állam- és a jogtudomány fogalomrendszeréről, az államszervezet felépítéséről, alkotmányos alapjairól
Az állam fogalma és funkciói, az állam történeti változásai
A hatalmi ágak megoszlása
A jogszabályok hierarchiája
Az emberi és polgári jogok szabályai; a személyiség- és adatvédelem szabályai
Az Alkotmánybíróság, az alapvető jogok biztosa
Jog- és adatvédelem, a személyes adatok védelme és a közérdekű adatok nyilvánosságának egymáshoz való viszonya
Az adatvédelem jogi garanciái

Szociológiai és szociálpolitikai alapismeretek

36 óra

A társadalom fogalma, működése
A szociológia alapfogalmai és alapvető összefüggései, a társadalom megismerésének sajátosságai
A helyi társadalom szerkezete és jellemzői
A társadalmpolitika, szociálpolitika, jóléti politika, szegénypolitika fogalma
A szociálpolitika, mint önálló diszciplína, és mint a társadalmi integritás megőrzésének eszköze, alapvető összefüggései, feladata, intézményrendszere
A szociálpolitika céljai, az értékek szerepe a szociálpolitikában: szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság; az értékek érvényesítésének dilemmái
Az ideológiák (liberalizmus, konzervativizmus és a szociáldemokratizmus) jóléti politikája és az érdekek szerepe a szociálpolitikában; többszektóruság és finanszírozás a szociális ellátások területén
A szükségletek rendszere és a szükségletkielégítés módjai
A piac szerepe a szükségletek kielégítésében, a piaci működés differenciáló hatása

következtében jelentkező szociális problémák

Az állami újraelosztás és az állami beavatkozás eszközei: piacbefolyásoló intézkedések, adópolitika, pozitív diszkrimináció, stratégiai szabályozás, stb.

Alapelvek: biztonságra törekvés, prevenció, finanszírozhatóság, kiszámíthatóság, a ráfordítások és biztonság egyensúlya, megfelelő időben, a szükséges ideig, szubszidiaritás, a kevésbé választhatóság elve, értékmegőrzés, rászorultság, érdemesség elve

A problémának definiált társadalmi jelenségek és a hozzájuk kapcsolódó intézkedések, ellátások

Az ellátás technikái, dilemmái: prevenció-korrekció, integráció-szegregáció, pénzbeli-természetbeni, normativitás – diszkrecionalitás, univerzalitás-szelektivitás, hatékonyság-hatásosság, autonómia-kontroll

Társadalmi struktúra, a mai magyar társadalom

36 óra

Alapfogalmak (társadalmi struktúra, rétegződés, státusz, státuszcsoport)

A struktúrát generáló és manifeszt viszonyok

Az egyén társadalmi meghatározottsága

Társadalmi újratermelés, újratermelődé

A társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésének, újratermelődé

A társadalmi egyenlőtlenségek dimenziói, ezek feltárásának és ábrázolásának technikái

A társadalom ártó-védő hatása

Különbözőség, másság

A deviancia fogalma, elméletei, kialakulásuk okai, társadalmi megítélése és annak változása

A társadalmi integráció, dezintegráció fogalma, folyamata

Az anómia jelensége, megjelenése a társadalomban

A mai magyar társadalom szerkezete, térbeli jellemzői,

Az egyenlőtlenség fogalma, dimenziói a mai magyar társadalomban,

A szegénység és depriváció értelmezése és jellemzői

A szegénység szubkultúrája

A társadalmi integrációt veszélyeztető jelenségek: munkanélküliség, hajléktalanság, a cigányság hátrányainak halmozódása, kirekesztés, előítéletek

A deviáns jelenségek a társadalomban, okai, formái, mérete és szociológiai jellemzői a mai Magyarországon

A veszélyeztetett csoportok és térségek, diszkrimináció

A társadalom, a család és az iskola szerepe az egyenlőtlenségek, a szegénység mérséklésében és újratermelésében

A társadalmi mobilitás fogalma és jellemző

Szociálpolitikai beavatkozást igénylő problémák,

a szociálpolitika intézményrendszere

31 óra

A szegénység, munkanélküliség, a munkaképes korúak inaktivitását csökkentő intézkedések, a lakhatási költségek növekedése, a hajléktalanság, előregedés, devianciák, a fogyatékosok hátrányai

A gyermekek hátrányai, a diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés, a migráció, a menekültek

A szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézményrendszer feladatai és működésük

A támogatások rendszere, megszerzésének feltételei és szabályai

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A diszkrimináció és a társadalmi kirekesztés

Területi differenciálódás, a térség intézményeinek köre

A segítő szakmák szerepe az ellátásban

A lokális ellátások

18 óra

Önkormányzati szociális, gyermekjóléti alapellátások illetve gyermekvédelmi szakellátások: pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátások a szociális és a gyermekvédelmi törvényben és kapcsolódó jogszabályaikban

A jogi szabályozás, alapelvei, rendszere és szereplői

A törvényben szabályozott ellátások és intézmények

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

Munkanélküliek és a hajléktalan személyek önkormányzati ellátásai

Család- és gyermekjogi alapismeretek

18 óra

Családok jogállásáról szóló törvény

A gyermekek jogairól szóló nemzetközi megállapodások és hazai jogszabályok

A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, a gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek

Családon belüli erőszak

A szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság

Gyermekek jogok, köteleességek

A szociális jogok és szociális minimumok

Ellátott-jogi és gyermekjogi képviselő

A család és életmód

36 óra

A család fogalma és funkciói és ezek történelmi változása

A család helye, szerepe, szerkezete, jelentősége, működése és működési zavarai

Az életmód, életvitel összetevői

Az életmódkutatás technikái

Családi és társadalmi szerepek

Az emberi szükséglete rendszere

A család szocializációs szerepe, a családi gazdálkodás

A családi életciklus, életút

Az életútinterjú tervezése, szervezése, készítése, feldolgozása és értelmezése

A kultúra, szubkultúra, hagyományok, életmód, szokások, életvitel fogalma, meghatározó tényezői, összetevői

Értékek, normák, szankciók; normáktól való eltérés

A család szerkezete és annak ábrázolása

A család, mint támogató rendszer, és mint problémaforrás

A család szerepe a társadalmi egyenlőtlenségek újratermelésében

A gyerek, az idős, a beteg és a fogyatékos ember helye a családban, magányosság a családon belül

Szervezetszociológia

14 óra

A szervezet fogalma, a bürokratikus szervezet

A szervezetek, mint nyílt rendszerek kialakulását, működését és megváltozását befolyásoló tényezők; belső és külső kapcsolatok

A szervezeti struktúrák: munkamegosztás, hatáskör, koordinációs eszközök, konfiguráció, döntési szintek, szabályzatok, célok, küldetés, hatékonyság

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszere

A szociális és gyermek ellátási intézmények, mint szervezetek

A döntési szintek és szabályok

A kliens, a gyermek helye az ellátás folyamatában, az ellátó intézményekben

A jóléti nagyrendszerek

13 óra

A jóléti védelem keretei, formái

A társadalombiztosítási rendszer, az egészségbiztosítási és nyugdíjbiztosítási ellátások

A családtámogatások

A foglalkoztatással összefüggő ellátások

A munkaerőpiaci szolgáltatások és a foglalkoztatást elősegítő támogatások

A munkanélküliek ellátásai

A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései

A hajléktalan személyek ellátásai

Munkajogi szabályok (Munkatörvénykönyv): munkaviszony tartama, létesítése, megszüntetése, munkaidő, szabadság, bérezés, érdekvédelem, érdekegyeztetés

Közalkalmazotti, közszolgálati jogviszony létesítése, tartalma, megszüntetése

Közalkalmazotti besorolás, előmenetel, továbbképzési rendszer, működési nyilvántartás

Az egyházi, a civil, a nonprofit és a közhasznú szervezetek szerepe, lehetőségei a jóléti ellátásban

Közigazgatási ismeretek

14 óra

A közigazgatás alapfogalmai

Az állam és az önkormányzatok felépítése, hatáskörei

Alapismeretek a jogalkalmazás és jogérvényesítés lehetőségeiről

A helyi önkormányzás alapelvei, az önkormányzati rendszer általános sajátosságai

Az önkormányzati feladatok és hatáskörök rendszere

A települési önkormányzat szervei

Lokális hatalmi szervek és szervezetek (kormányhivatalok, járási hivatalok) feladatai

A közigazgatási eljárás jogi szabályai, alapfogalmai, alapeljárás, jogorvoslat, végrehajtás

Hatósági bizonyítvány, igazolvány, nyilvántartás

A közigazgatási eljárás adminisztrációja

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A képzés helyszíne: átlagos tanterem, vagy könyvtár

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x	x	x	
2.	kiselőadás	x	x		
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása		x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x			
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
2.6.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x			
3.2.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.3.	Utólagos szóbeli beszámoló	x			
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		

TÁRSADALOMISMERETI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI GYAKORLAT**144 óra****A gyakorlat célja**

Olyan módszerek, technikák, praktikus információ szerzési lehetőségek nyújtása, alkalmazásuk gyakorlása, amelyek segítségével a tanulók képesek lesznek feltárni, megérteni az őket körülvevő társadalom az elemi jellemzőit, összefüggéseit, a szociálpolitika és a szociálpolitikai intézmények működését.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai társadalomismeret, a történelem tantárgy társadalomtörténeti fejezetei, társadalom-földrajzi információk, valamint a demográfiai és gazdasági adatok ábrázolási technikái.

Témakörök***Szociológiai alapismereti gyakorlat*****36 óra**

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében

A szociológiai adatfelvétel módszerei: megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőtechnika

A módszerek alkalmazása

A társadalom összetételét mutató adatok – életkor, egyéb demográfiai megoszlás, nemzetiségi, etnikai összetétel, foglalkozási, iskolázottsági szerkezet – értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében

A helyi társadalom szerkezete, erőforrások és hiányok felmérési módszerei, technikáinak gyakorlása

Szociálpolitikai monitorozás, az intézmény megismerése**90 óra**

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozásszintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék:

- Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében
- Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere
- Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése
- Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása
- Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése
- A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása
- Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről
- Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés
- Az intézmény adminisztrációja

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, kéthetes gyakorlatról szóló Napló”-ban részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

Gyakorlat a család és életmód körében

18 óra

Egy, a tanulók által kiválasztott (nem a szociális ellátás klienseként élő) család egy felnőtt tagjával készített életútinterjú előkészítése, megvalósítása, értelmezése és feldolgozása: párbeszéd formában, minimum 15 oldalon leírt, önállóan felvett életútinterjú

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Az iskolai feldolgozásokhoz átlagos tanterem, vagy könyvtár

Az intézményi gyakorlathoz az iskola által összeállított a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, szociális igazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében szerepet játszó intézmények köre, akik együttműködnek az iskolával a gyakorlati képzés lebonyolítása érdekében.

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

PEDAGÓGIAI ÉS PSZICHOLÓGIAI ISMERETEK

162 óra

A tantárgy tanításának célja

Alapismereteket és alapfogalmakat szolgáltatni az emberei pszichikumról, a személyiségről, a személyiség fejlődéséről és a társas érintkezés sajátosságairól. A pszichológiai és szociálpszichológiai módszerek ismertetésével hozzásegíteni a tanulót ahhoz, hogy saját szemléletének formálásakor támaszkodhasson az elméleti hátterekre. Igénye legyen munkájában az individuális különbségek figyelembe vételével alkalmazni a pedagógiai módszereket.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A középiskolai történelem és filozófia tantárgyak kultúrtörténeti fejezetei

Témakörök

Pszichológiai ismeretek, fejlődéslélektan

20 óra

A pszichológia alapvető fogalmai és összefüggései; lelki jelenségek és folyamatok

A motiváció; az érzelmek; a megismerés (észlelés, percepció, figyelem, érdeklődés, emlékezet, képzelet, gondolkodás); a tudatállapotok

Személyészlelést befolyásoló tényezők: szociokulturális környezet, empátia, önértékelés, intellektuális, emocionális jellemzők

A munka során alkalmazható pszichológiai megismerési módszerek: megfigyelés, dokumentumelemzés, kérdezés, kísérlet

A szükségletek rendszere, a szükségletkielégítés hiányainak jelei

Az ember életkori fejlődésének szakaszai: gyermekkor, serdülőkor, ifjúkor, felnőttkor, időskor, ezek fejlődési sajátosságai,

Az emberi pszichikum fejlődésének, érésének folyamata

A szenzomotoros és a kognitív fejlődés menete

Az ember megismerő tevékenységének területei, törvényszerűségei és azok időbeli lefolyása

A fejlődés, érés, nevelés összefüggése

Az anya-gyerek kapcsolat jelentősége a gyermek érzelmi, szociális és értelmi fejlődésében, szeparációs szorongás és hospitalizáció

A motiváció, az érzelem és az akarat összefüggései és fejlődésmenete

A játékfejlődés jellemzői a különböző életkori szakaszokban

A személyiség pszichológiája

48 óra

A személyiség fogalma, személyiségelméletek (pl. típusok, behaviorista elméletek, kognitív személyiségelméletek, vonás elméletek, pszichoanalitikus elméletek, holisztikus elméletek, humanisztikus személyiségelméletek)

Személyiségtípusok

Az egyéni fejlődést befolyásoló tényezők hatása a személyiségfejlődésre

A személyiség szerkezete, alakulása a kultúra, a család és a kortárs csoport hatására, vizsgálata

Énkép, éntudat, önértékelés, játszma, elhárító mechanizmusok

Empátia

Személyiségzavarok, fejlődészavarok és a deviáns viselkedés

A serdülők és az ifjúkorúak inadaptációja

A felnőtt személyiség- és viselkedészavarai

Az átlagtól eltérő fejlődés jellemzői, a tünetek jelentősége, a fejlesztés lehetőségei

Fejlődési, beilleszkedési és viselkedési zavarok, tanulási nehézségek, agresszió, pszichoszomatikus tünetek

Az énkép, identitás, önbecsülés és önállóság kialakulásának folyamata, az érzelmi, akaratilag élet fejlődésmenete

Az előítéletek életutató befolyásoló hatása

A kortárs csoportok szerepe az egyes életkori szakaszokban

A játék, tanulás és munka személyiségalkotó hatásai

Válságok az életciklusokban

Társadalmi traumák, a társadalmi körülmények pszichikus hatásai

Hozzászokások, függőségek, szenvedélyek

A veszteségek fajtái, pszichikus hatása és feldolgozásuk folyamata (a gyász lélektana, gyászreakciók), módszerei

Szociálpszichológiai jelenségek és folyamatok

48 óra

A szociálpszichológia fogalma, tárgyköre

A társadalom kisebb és nagyobb egységeiben működő jelenségek, szabályszerűségek felismerése

A csoport hatása az egyénre, csoportközi viszonyok, a verbális, nonverbális és a metakommunikációs jelzések érvényesülése és hatása

Tömeg, közösség, társadalmi nagycsoport, a csoport szerepe az elsődleges és a másodlagos szocializációban

A társas érintkezés sajátossága, a kommunikáció elmélete, szociálpszichológiai fogalmak és folyamatok

Csoportdinamikai jelenségek és folyamatok

Szociális identitás kialakulása, szociális tanulás

Attitűdök, énvédő funkciók

A sztereotípiák, stigmák, az emberi vonzalmak és taszítások, játszmák

Az előítélet kialakulása és okai

Az előítéletek csoportfolyamatokat befolyásoló hatása

A szerep, a szerepstruktúrák, szerep-összeférhetetlenségek, szerepkonfliktusok

Konfliktusok és a konfliktuskezelés

Konformitás és nonkonformitás

A konfliktusok keletkezése és megoldásának technikája

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: sérült gyermek a családban; sérültek a társadalomban

A szociálpszichológiai ismeretek gyakorlati alkalmazása a problémák felismerésében,

kezelésében, megoldásában

Helyszínek, életkori csoportok alapján egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése az összefüggő gyakorlat során.

Egy kiválasztott gyermek megfigyelése és egyéni dokumentációjának elemzése alapján aktuális fejlettségi állapotáról készített 8-10 oldalas terjedelmű összefoglaló az Szvk-ban előírt formában.

Pedagógiai ismeretek

46 óra

A szocializáció fogalma és folyamata

A szocializációs színterek és hatások: anya, család, kortárs csoport, gyermekintézmények, kiemelten az iskola, munkahely, társadalmi szervezetek és intézmények, a kulturális minták és normák

A szociális identitás

Az előítéletek szocializációt befolyásoló hatása

A nevelés fogalma, célja, feladatai, a nevelési folyamat törvényszerűségei

A nevelési folyamat résztvevői

A gyermek megismerésének lehetőségei, módszerei, a módszerválasztást befolyásoló tényezők

Közvetett és közvetlen nevelési módszerek

A nevelő személyisége, nevelésben betöltött szerepe

Nevelési stílusok és attitűdök

Sikerek és kudarcok a nevelésben

Egyéni, csoportos, közösségi nevelés lehetőségei, formái

Pedagógiai folyamatok tudatos tervezése, elemzése a nevelőmunkában

Egyéni képességek kibontakoztatásának lehetőségei

A csoportban nevelkedő gyermek nehézségeinek megismerése, a beilleszkedés elősegítése pedagógiai eszközökkel, módszerekkel

A gyermek etnikai, vallási és kulturális sajátosságainak, hagyományainak és szokásainak figyelembevétele

Tanulási folyamat, a tanulás segítése, a tanulási nehézségek

Egyéni bánásmód alkalmazása

Korai fejlesztés, sajátos nevelési igény szükségességének felismerése, fejlesztési módszerek

A sajátos ütemű fejlődés megnyilvánulási jelei, a gyógypedagógiai segítséget igénylő problémák

A sajátos szükségletű gyermekek oktatásának, fejlesztésének intézményei, lehetőségei

Az előítéletek működésének oktatást befolyásoló hatása

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tanulók által kiválasztott helyszín (család vagy intézmény), a feldolgozó órákon az iskola átlagos berendezésű tanterme, csoportszobája

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A képzés helyszíne: átlagos tanterem vagy könyvtár

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat	x		x	
2.	elbeszélés	x		x	
3.	kiselőadás	x		x	
4.	megbeszélés	x		x	
5.	vita	x		x	
6.	szemléltetés	x		x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x		x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x		x	
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x		x	
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x		x	
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x		x	
2.3.	Tesztfeladat megoldása	x		x	
2.4.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x		x	
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x		x	
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x		x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

EGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK**108 óra****A tantárgy tanításának célja**

A holisztikus egészségszemlélet kialakítása érdekében alapfokú ismereteket nyújtani az emberi test felépítéséről és működéséről, a megbetegítő tényezőkről az egyes betegségcsoportok tüneteiről, a betegségek lefolyásáról és a gyógykezelés laikus módszereiről

A szervezet egyensúlyát megbontó kóros tényezők, kóros reakciók megismertetése, a kóros működéseket befolyásoló gyógyszerek alkalmazásához szükséges alapismeretek nyújtása. Megtanítani az egyes betegségcsoportok tüneteit, lefolyását, a fertőző betegségek elterjedésének módjait és az elterjedésüket megakadályozó óvintézkedéseket. Megismertetni a tanulókkal az emberi egészség testi, lelki, szociális összefüggéseit, kölcsönös egymásra hatását. Bemutatni az ország és a helyi társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

Témakörök***Az emberi test felépítése és működése*****36 óra**

Az emberi test felépítése, működése, és szerveződési szintjei (Funkcionális anatómia)

Szimmetria síkok és irányok

Sejtek, szövetek, szervek, szervrendszerek, szervezet

A szervek, szervrendszerek működése és élettani szerepe

A kültakaró

A mozgásszerv-rendszer

A légzőrendszer

A keringési rendszer

Az emésztőrendszer

A kiválasztórendszer

A szaporodás szervrendszere

A belső elválasztású mirigyek rendszere

A nyirokrendszer és az immunrendszer

Az érzékszervek

Az idegrendszer

A szervrendszerek működésnek szabályozása

A szervezet egyensúlyi állapotát meghatározó mechanizmusok

Idegi és endokrin szabályozás

Az emberi élet fejlődési szakaszai, a méhen belüli fejlődés, és az egyes szakaszok testi jellemzői

Kórok és kórokok, a betegmegfigyelés szempontjai**36 óra**

Az egészség és a betegség fogalma, holisztikus értelmezése

Az egészségi állapotot befolyásoló tényezők, a természetes és mesterséges környezet hatása az egészségre

Biológiai, pszichikus és szociális kórok

A betegségek rizikófaktorai

Társadalmi helyzet szociális körülmények, pszichés állapot

Alkat, lezajlott betegségek, öröklés

Nem és életkor

A betegségek lefolyása, stádiumai, a kórlefolyás szakaszai, a betegség kimenetele

Tipikus kóros reakciók

Degeneráció

Sorvadás, elhalás

Heveny és idült gyulladás

Kóros immunreakciók

Az állapotváltozások, a kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei, az állapotváltozások és a betegmegfigyelés szempontjai

Kórokok és kóros reakciók, a betegségek tünetei

A főbb betegségcsoportok és tünetek

Belgyógyászati betegségek

Sebészeti beavatkozást igénylő állapotok

Ideggyógyászati megbetegedések

Bőrgyógyászati betegségek

Reumatológiai betegségek

A fül, az orr és a gége megbetegedései

A szem betegségei

A fog és a száj betegségei

Urológiai betegségek

Nőgyógyászati betegségek

A csecsemő- és a gyermekkor betegségei

A gondozás és a betegellátás laikus módszerei**36 óra**

A gondozás fogalma, célja, feladatai

A gondozás célcsoportjai, tevékenységformái

A szükségletkielégítés és a gondozás komplexitása

Az autonómia megőrzésének lehetősége a gondozás folyamán

Az aktivitás fontossága és fenntartásának lehetőségei

A gondozási folyamat tervezése

A házipatika szerepe, a gyógyszerkezelés szabályai, a fertőtlenítőszeres eljárások

A fizikális és természetes gyógymódok

A házipatika szerepeinek és gyógyszereinek összeállítása

A fertőtlenítőszeres eljárások alkalmazása

A gyógyszerek bejuttatása a szervezetbe

A gyógyszerelés hatásainak és esetleges mellékhatásainak megfigyelése, megfigyelési szempontok szerint

A gyógyszerelés, gyógyszerkezelés, gyógyszereltárolás szabályai és gyakorlata

A képzés helyszíne: átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x			
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)	Alkalmazandó eszközök és

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	egyéni	csopord- bontás	osztály- keret	felszerelések
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x	x	x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x	x		
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x	x		
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x			
3.	Képi információk körében				
3.1.	rajz értelmezése	x			
3.2.	rajz elemzés, hibakeresés		x		
4.	Komplex információk körében				
4.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
4.2.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
5.	Csoportos munkaformák körében				
5.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
5.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x	x		
5.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 10559-12 azonosító számú Elsősegélynyújtási feladatok megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Népegészségügyi ismeretek	Az elsősegélynyújtás gyakorlata
FELADATOK		
Felismeri a közvetlen életveszélyt	x	
Felismeri az egészségi állapot gyors megváltozását		x
Megméri, rögzíti az életműködés főbb adatait, elvégzi a testsúly és testmagasság mérését Elsősegélyt nyújt heveny rosszullétek, belgyógyászati kórképek, mérgezések, sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén		x
Alkalmazza a szükséges első-segélynyújtási módszereket, eszközöket		x
Szükség esetén mentőt vagy sürgősségi segítséget hív	x	
Segítséget nyújt a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában	x	
SAKMAI ISMERETEK		
Az egészség holisztikus értelmezése	x	
Népegészségügyi alapismeretek	x	
A társadalmi helyzet és az egészség	x	
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tünetei, a tünetek enyhítésének technikai és módszerei gyermekkorban, védőoltások és kísérő tünetek		x
Egészségmegőrzés	x	
Az életműködés adatai		x
Az életműködés adatainak értelmezése		x
Az elsősegélynyújtás gyakorlata		x
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikai		x
Az eszméletlen beteg ellátásának technikai		x
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai		x
A vérzések jellemzői és ellátásuk technikai		x
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikai		x
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk		x
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei		x
A törések jellemzői és ellátásuk lehetőségei		x
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei		x

Az égési sérülések jellemzői és ellátásuk módszerei, technikái		x
Mérgezők jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái		x
Orvosi segítségkérés, mentőhívás		x
Tűzoltóság, katasztrófavédelem értesítése		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x
A hírközlési eszközök használata		x
Az elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata		x
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Döntésképeség		x
Szervezőképesség		x
Stressztűrőképesség		x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Adekvát kommunikáció		x
Segítőképeség		x
Kapcsolatteremtő készség		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Helyzetfelismerés		x
Gyakorlatias feladatértelmezés		x
Általános ismeretek speciális helyzetekben való alkalmazására vonatkozó készség	x	x

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁSI FELADATOK**72 óra****A tantárgy tanításának célja**

A humán szolgáltatások területén dolgozó szakembert felvértezni az elemi elsősegély-nyújtási készségekkel, módszerekkel, rutinokkal, hiszen ezen a területen mindennapos szükség lehet ezekre az eljárásokra, akkor is, ha nem egészségügyi jellegű szolgáltatásokat nyújtanak.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

Témakörök***Elsősegélynyújtás*****36 óra**

Az elsősegély-nyújtási kötelezettség

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése

Az eszméletlenség, az eszméletlenség okai

A tudatzavar

Veszélyeztető állapotok, a közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése

Mechanikai sérülések

A vérzések jellemzői

Belső vérzések, sérülések
Légzési elégtelenségek. Légúti elzáródások
Idegentest a szemben és a légutakban
Áramütés jelei és a segítségnyújtás lehetőségei
Termikus balesetek: égés, fagyás, napszúrás
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei
Az égési sérülések jellemzői
Csont és ízületi sérülések, az ellátás szabályai
A háztartási balesetek sérülései, ellátásuk
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek, heveny rosszullétek
Mérgeзések, az ellátás szabályai
Epilepszia és lázas eklampszia
A cukorbetegség jelei és a cukorbeteg ellátásának lehetőségei
A leggyakoribb gyermekbetegségek és tüneteik, a tünetek enyhítésének technikái és módszerei
Védőoltások és kísérő tüneteik enyhítése
Tömegebalesetek, tömegkatasztrófák

Elsősegélynyújtás gyakorlata

36 óra

Mentőhívás, rendőrség, katasztrófavédelem értesítése
A stabil oldalfekvés biztosításának módjai
Veszélyeztető állapotokból következő elsősegélynyújtási feladatok: újraélesztés, eszméletlen beteg ellátása, heveny rosszullétek,
A közvetlen életveszély és az egészségi állapot gyors megváltozásának felismerése
A légutak átjárhatóságának biztosítási technikái
Mechanikai sérülések ellátása
Külső vérzések ellátása
Idegentest a szemben és a légutakban
A segítségnyújtás lehetőségei, módszerei, technikái áramütés esetén.
Hő okozta balesetek ellátásának módszerei
Az égési sérülések ellátása, módszerei, technikái
A fagyások jellemzői és ellátásuk lehetőségei, módszerei
Az eszméletlen sérült ellátása
Teendő légzési elégtelenségek esetén
Csont és ízületi sérülések ellátása
Belgyógyászati megbetegedések, belgyógyászati balesetek
Mérgeзések jellemzői és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Elsősegélynyújtás sebészeti beavatkozást igénylő balesetek esetén
A sokkos és görcsös állapotok és a segítségnyújtás módszerei, technikái
Segítségnyújtás a fedél nélkül élők elemi fizikai ellátásában
Az éhezés, a kiszáradás jelei és a segítségnyújtás módszerei, technikái
A háztartási balesetek ellátása

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ISMERETEK**36 óra****A tantárgy tanításának célja**

Megismertetni a tanulókat az emberi egészséget meghatározó testi, lelki összefüggésekkel, bemutatni az egészség és társadalmi környezet kölcsönhatásait, az ország és a társadalom legfontosabb demográfiai és epidemiológiai jellemzőit.

Felismertetni az egészségmegőrzés, betegségmegelőzés jelentőségét – motiválva a tanulókat az egészséges életmód kialakítására mind a saját, mind a környezetük tekintetében.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A biológia-egészségtan tantárgy emberrel foglalkozó fejezetei

Témakörök***Egészségmegőrzés*****18 óra**

Az egészség holisztikus értelmezése: az egészség, mint komplex fogalom

Az egészségtudat jelentősége

Az egészséges életvitel feltételeinek értelmezése a Maslow-féle szükséglet-rendszerben

A szükségletkielégítés hiányainak hatása az egészségre

Az egészséget veszélyeztető tényezők: az egyén biológiai és pszichológiai adottságaiból eredő rizikófaktorok; mesterséges és természetes környezetből, helytelen életvitelből és a káros anyagok szervezetbe jutásából adódó rizikófaktorok

Az egészséges táplálkozás kritériumai

A tevékeny életmód és az egészség kapcsolata

A környezetszennyezés, környezetvédelem

A civilizáció vívmányainak hatása az egészségre

Közegészségügyi és járványtani ismeretek**18 óra**

Társadalom-egészségtani ismeretek, népegészségügyi mutatók,

Magyarország és a település lakosságára jellemző legfontosabb demográfiai adatok, értelmezésük

A Népegészségügyi Program

A népbetegségnek számító krónikus megbetegedések okai, prevenció és rehabilitációs lehetőségei; a prevenció három szintje; támogató rendszerek

Nemzetközi és világszervezetek, céljaik; WHO; magyar célok, NNP

A járvány fogalma, a járványfolyamat elsődleges és másodlagos mozgatóerői (a fertőző forrás, a fertőzés terjedési módjai, a fogékonyság)

A járványok megelőzésének és lokalizálásának teendői (szűrés, oltás, fertőtlenítés, a fertőzőforrás elkülönítése)

A leggyakoribb fertőző és járványt okozó betegségek, azok tünetei és járványtana, a fertőzőbetegek ellátása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, a fertőzések elhárítása, a védőfelszerelések és azok használata

Jelentés és dokumentálási kötelezettség

A leggyakoribb fertőzőbetegségek járványtana:

A légutakon keresztül terjedő fertőzőbetegségek (bárányhimlő, rózsahimlő, kanyaró, skarlát, mumpsz, influenza, mononucleosis infectiosa, meningococcus-meningitis, stb.)

A gyomor és bélcsatornán keresztül terjedő betegségek (salmonellozis, Hepatitis-A, bélférgesség)

A kültakarón keresztül terjedő fertőzőbetegségek (tetanusz, rüh, tetvesség, stb.)

A nemi úton terjedő fertőző megbetegedések (gonorrhoea, Hepatitis –B, herpesz, és a HPV-vírus fertőzés, AIDS stb.)

Az állatról emberre terjedő betegségek (kullancs-encephalitis, toxoplazmosis, veszettség,

hólyag és galandférgesség)

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás) átlagos tanterem vagy egészségügyi szaktanterem

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	elbeszélés	x	x		
2.	kiselőadás	x	x	x	
3.	megbeszélés	x	x		
4.	vita	x	x	x	
5.	szemléltetés	x			
6.	magyarázat	x	x	x	
7.	projekt	x	x		
8.	kooperatív tanulás	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x		x	
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x		
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x	x	x	
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x	x	x	
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Írásos elemzések készítése	x	x		
2.2.	Leírás készítése	x			
2.3.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.4.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.5.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x	x	x	

3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról	x	x		
3.3.	Jegyzetkészítés eseményről kérdéssor alapján	x			
3.4.	Esemény helyszíni értékelése szóban felkészülés után				
3.5.	Utólagos szóbeli beszámoló	x	x	x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		

**A 12046-16 azonosító számú
Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai
követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A 12046-16 azonosító számú Gyermekellátási alapeladatok és alapelvek megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

	Szakmai képességfejlesztés és kommunikációs gyakorlat	Gyermekvédelmi ismeretek	Gyógypedagógiai alapismeretek	Gondozási, ápolási ismeretek	Gondozási, ápolási gyakorlat
FELADATOK					
Tiszteletben tartja a gyermekjóléti és gyermekvédelmi alap és szakellátás intézményeiben szolgáltatást igénybe vevők, ellátottak értékeit, autonómiáját, identitását; érdekeit szem előtt tartva oldja meg az etikai dilemmákat	x				x
Munkája során kezeli előítéleteit, a szerep-összeférhetetlenségeket	x				x
A szakmai titoktartás szabályai szerint kezeli a birtokába jutott információkat	x				x
Együttműködik más szakemberekkel, betartja szakmai ille-tékessége határait	x				x
Alkalmazza az önismeret-fejlesztés, az önvédelem és a szakmai hitelesség megőrzésének technikáit	x				
A segítséget kérőkkel kapcsolatot épít ki, nondirektív, segítő beszélgetést folytat	x				x
Értelmezi a konfliktusokat, alkalmazza a konfliktuskezelés különböző módszereit	x				x
Értelmezi a gyermeki és szülői jogokat és kötelességeket		x	x	x	
Alkalmazza a gyermek védelmében elfogadott szabályokat		x		x	x
Tájékozódik a gyermek családi körülményeiről, a család nevelési szokásairól		x	x		x
Törekszik a családi nevelés értékeinek megismerésére és megőrzésére, a családi nevelés segítésére		x	x		x
Biztosítja a gyermek számára a fizikai és érzelmi biztonságot nyújtó nyugodt légkört		x	x	x	x
A gyermek állapotának, szükségleteinek megfelelő egyéni gondozást végez		x	x	x	x
Szervezi a gyermekek napi tevékenységét, biztosítva a játék, az alvás, a szabad levegőn való mozgás és a rekreálódás feltételeit			x	x	x

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

Életkori sajátosságok, egyéni képességek és igények figyelembevételével bevonja a gyermeket a mindennapi tevékenységbe, segíti a kultúrhigiénés szokások, egyéni ízlés kialakulását		x	x	x	x
Segíti a társadalmilag elfogadott értékrend kialakulását a gyermekben		x	x		
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő ingergazdag környezet kialakítására		x	x		x
Biztosítja a környezet baleset- és akadálymentességét, a gyermekre veszélyes anyagok biztonságos tárolását		x		x	x
Segíti a gyermek kapcsolatrendszerének megőrzését, új kapcsolatok kialakítását és ápolását		x			x
Figyelemmel kíséri és szükség szerint, az életkortól függően segíti a gyermek játékát			x	x	x
Segíti a gyermek képességeinek kibontakozását			x		x
Észleli a gyermek lelkiállapotának változásait, problémafel-tárást végez		x	x		x
Felismeri az átlagostól eltérő viselkedési formákat, a gyermek sajátos nevelési igényét, segíti a másság elfogadását		x	x		x
Felismeri a gyermek betegségét		x	x	x	x
Betartja az ellátási formához kapcsolódó szabályokat, illetve gondoskodik azok betartásáról		x	x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK					
Szakmai etikai szabályok és alkalmazásuk a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás területén, az intézmények etikai kódexei, a szakemberek kompetencia határai	x	x	x		x
Vonzalmak és taszítások jellemzői, az előítéletek kialakulásának okai és működésének jellemzői	x	x	x		x
A csoportok kialakulása, szerkezete és a csoportközi viszonyok jellemzői, az együttműködés szociálpszichológiai jellemzői	x				
A konfliktusok fajtái és a konfliktuskezelés módszerei	x	x	x		x
A segítség pszichológiai összefüggései	x	x	x		x
Az önismeret forrásai, az énvédő technikák	x				
A kommunikáció csatornáit, jellemzőit, a nondirektív és a segítő beszélgetés jellemzőit	x				x
A szocializáció folyamata és szinterei, a szociális identitás kialakulásának összefüggései, a szerep fogalma és jellemzői, a gyermekek kapcsolatainak fejlesztése		x	x		
Gyermekek és fiatalok büntethetősége		x			
Az egészségügyi ellátások szabályai		x	x	x	x
Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés lehetőségei, a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló ellátások, intézkedések		x	x		x
A szükségletek és erőforrások feltárásának módszerei		x	x		

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

Az emberi szükségletek, a kötődés és biztonságérzet fontossága, a család, mint támogatórendszer, és mint problémaforrás jellemzői, deviáns jelenségek és kialakulásuk okai		x	x		
Életmód, kultúra fogalma, az etnikai kisebbségek sajátosságai		x		x	
A mentális fejlődés segítése, a tanulási folyamat, tanulás-segítés		x	x		x
A nevelési hatáskeltés pszichológiai alapjai, nevelési stílusok és attitűdök, a segítség pszichológiai összefüggései		x	x	x	x
A nevelői szerep összefüggései, sikerek és kudarcok a nevelésben		x		x	x
A gyógyszerek használatának és tárolásának szabályai, elsősegélynyújtás			x	x	x
Az akadálymentesítés és a baleset megelőzés szabályai, technikái		x	x	x	x
A gondozás célja, feladatai, célcsoportjai, a gondozás, mint a nevelés eszköze, a testi gondozás módszerei, szabályai		x	x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK					
Köznyelvi és szakmai szöveg megértése, írásban és szóban való alkalmazása	x	x	x	x	x
Információforrások kezelése		x	x	x	x
Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek használata				x	x
Gyermekjátékok használata		x	x		x
Informatikai eszközök és híradástechnikai eszközök használata		x	x		x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK					
Elhivatottság, elkötelezettség	x	x	x	x	x
Érzelmi stabilitás, kiegyensúlyozottság		x	x	x	x
Rugalmasság, döntésképeség		x	x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK					
Kapcsolatteremtő és konfliktuskezelő készség		x	x	x	x
Empátia, segítőkészség		x	x	x	x
Közérthetőség, adekvát kommunikáció		x	x	x	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK					
Információgyűjtés		x	x	x	x
Problémaelemzés, -feltárás	x	x	x	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x	x	x	x

GYERMEKVÉDELMI ISMERETEK

54 óra

A tantárgy tanításának célja

A gyermekvédelem tantárgy tanításának alapvető célja, hogy a tanulók ismerjék meg a gyermekvédelem történetét, a gyermekekről való gondoskodást meghatározó tényezőket. Ismerjék meg a gyermekvédelem mai rendszerét, működését, jogszabályi meghatározottságát. A területhez kapcsolódó jogszabályok ismerete alapján legyenek képesek arra, hogy a gyermekek és vérszerinti családjaik számára segítséget nyújthassanak a megismert ellátási formákkal. Ismerje meg a tanuló a saját kompetenciáit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyermekvédelmi ismeretek tantárgy kapcsolódik a történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tananyagtartalmaihoz

Témakörök

- A gyermekvédelem története, gyermekvédelem jogi szabályozása*** **18 óra**
- A gyermekvédelem rövid történeti áttekintése
 Gyermekkép, a gyermekekről való gondoskodás meghatározó tényezői
 A gyermekekről való gondoskodás korszakai:
 Az állami gondoskodástól a mai gyermekvédelemig
 Állami gyermekvédelme 1945-ig;
 A gyermekek védelme 1945-től;
 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
 A gyermekvédelem jogi szabályozása, alapelvei, rendszere és szereplői
 A gyermekek jogainak hazai és nemzetközi értelmezése
 Családjog: a szülői jogok és kötelezettségek; a felügyeleti jog, és a gyámság
 A fogyatékos személyek jogai és esélyegyenlőségének kérdései
 Az adat- és információkezelés jogi és etikai szabályai
 A gyermek és fiatalkorúak büntethetősége, gyermek és fiatalkorúak büntetésének irányelvei, a velük szemben alkalmazható büntetési tételek
- A gyermekvédelem pszichológiai vonatkozásai*** **18 óra**
- Az érett, felnőtt személyiség fogalma és aspektusai
 Házasság, házasságon belüli konfliktusok.
 Döntések, felelősség és érettség a gyermekvállalásnál
 Szülővé válás
 Szeretet, összetartozás, biztonság, egymás iránti felelősség a családban
 Családi kommunikáció, szabályok
 A család nélkül nevelkedett szülők családja
 Gyermek az összeomló kapcsolatban, a család széthullása
 A válás, az új házasság, új gyermekek (testvérek), mozaik család.
 Gyermek veszélyeztetettsége: az elhanyagolás és a bántalmazás
 Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai
 A gyermekbántalmazás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, tünetei
 A gyermek segítése a traumák feldolgozásában
- A veszélyeztetés lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai, összetevői
 Az elhanyagolás fajtái, lehetséges okai, formái, pszichológiai aspektusai
 A családon belül elszenvedett traumák elemzése, következményeinek felismerése.
 A beavatkozást kiváltó jelzések a gyermek családjából történő kiemelését eredményező esetek
 A családból való kikerülés traumája, megnyilvánulási formái
 A megrázkódtatás enyhítésének lehetőségei
 A régi környezet és kapcsolat elvesztése, a segítségnyújtás módjai a veszteség, a gyász feldolgozásában
 A megváltozott környezet elfogadása, beilleszkedés
- A gyermekvédelem mai rendszere*** **18 óra**
- A gyermekvédelem fogalma, a gyermekvédelmi ellátó rendszer célja
 A gyermekvédelmi ellátórendszer intézményei
 Pénzbeli és természetbeni ellátások
 A gyermekjóléti alap- és a gyermekvédelmi szakellátás fogalma, meghatározó tényezői,

eszközei

A különleges, speciális és kettős szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések

A gyermekvédelem dilemmái

A gyermekek és a gyermekes családok támogatására szolgáló intézmények, ellátások rendszere, a jelzőrendszer működése, résztvevői

Intézkedési hatáskörök, felülvizsgálatok, az intézkedés megszűnésének és megszüntetésének feltételei

A védelembe vételt megelőző családsegítési módszerek, lehetőségek, családok, ill. gyermekek átmeneti otthonába való bekerülés

A védelembe vétel alkalmazhatósága, jogi szabályozása, a védelembe vétel célja

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel elrendelésének okai, az elhelyezés lehetőségei

A gyámhivatal feladat és jogköre az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel esetén

Az ideiglenes hatályú elhelyezés és a nevelésbe vétel felülvizsgálata, megszűnésének illetve megszüntetésének okai

A szülői felügyeleti jog érintettsége védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés illetve nevelésbe vétel esetén

A kapcsolattartás lehetőségei, szabályozása, korlátozásának feltételei

A gyermek gyámsága és törvényes képvisellete a nevelésbe vételt követően

Az ellátottak helye az intézményi struktúrában, a jogosultságok érvényesítésének lehetőségei és akadályai

A vérszerinti család meghatározó szerepe, jelentősége a gyermek életében

A családi kapcsolatok rendszere és hatása a gyermek szocializációjára

A szocializáció szerepe a gyermeki személyiség fejlődésére

A munkavégzés és a döntések felelőssége. Kölcsönös elfogadás, bizalom: a gyermek – a vérszerinti család – a segítő

A tanácsadás, a beavatkozás mértéke

Új gyermek helye a csoportban, pozitív és negatív hatású csoportdinamikák, beavatási rituálék

Információszerzési lehetőségek a gyermek előéletéről

A megfigyelés szerepe

A gyermek ellátását biztosító intézmény házi- és szokásrendjének elfogadása, elfogadtatása, beilleszkedés

Új kapcsolatok, személyes élettér kialakítása

A társkapcsolatok általános jellemzői, befolyásoló tényezői, a kapcsolatok létrejöttének céljai, okai

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x		
4.	vita		x		
5.	szemléltetés			x	Oktatástechnikai eszközök (laptop, projektor)
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			
8.	esetmegbeszélés		x		
9.	jogszabályok értelmezése			x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Tapasztalatok utólagos ismertetése szóban	x		x	
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
3.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

GYÓGYPEDAGÓGIAI ALAPISMERETEK**72 óra****A tantárgy tanításának célja**

A tanulók ismerjék meg az ember biológiai fejlődésének szakaszait, az eltérő fejlődési ütem vagy fogyatékoság jellemzőit, az ezekre utaló jeleket. Tudják, hogy milyen tényezők befolyásolják és melyek okozzák az átlagtól eltérő fejlődést.

Ismerjék a gyógypedagógia területeit, a fejlesztések lehetőségeit s ebben saját szerepüket.

Legyenek képesek együttműködni a gondozottak, ellátottak fejlesztése, rehabilitációja, társadalmi elfogadása, beilleszkedése érdekében a szakemberekkel, intézményekkel, érdekképviseletekkel.

Ismerjék az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés és a társadalmi elfogadásuk, beillesztésük lehetőségeit.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

A gyógypedagógiai alapismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmaihoz.

Témakörök

A gyógypedagógia, mint tudományág

24 óra

A gyógypedagógia fogalma, tárgya, célja, területei.

Fejlődési zavarok, retardáció és regresszió, reverzibilitás, irreverzibilitás fogalma.

A késleltetett ütemű fejlődés megnyilvánulási fajtái, jelei a mozgás, beszédfejlődésben, a szociális kapcsolatok és az önállósodás, kultúrhigiénés szokások kialakulásában

Organikus okokra visszavezethető sérülések: látás-, hallás-, beszéd-, mozgás-, értelmi és érzelmi, akaratú sérülések. Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok: a sérült gyermek önbecsülése, önértékelése, lehetőségei az önálló életvitelre.

A sajátos nevelési igényű gyermekek jellemzői, fejlesztésük lehetőségei.

Beilleszkedési, tanulási, magatartásbeli zavarral rendelkező gyermek jellemzői.

A különleges és speciális szükségletű gyermekek jellemzői, ellátási területei.

A sérült speciális helyzetéből adódó egyéni szükségletek feltárása és kielégítése.

Fejlődési rendellenességek, fogyatékoságok, fejlesztés, rehabilitáció

48 óra

Az ember biológiai fejlődésének szakaszai: a fejlődést befolyásoló tényezők (öröklött adottságok, veleszületett rendellenességek, környezeti hatások, életmód stb.)

A méhen belüli fejlődés, a születés folyamata, a kompetens újszülött biológiai jellemzői.

Az egészséges csecsemő fejlődése (motoros, mentális, szociális)

Az 1-3 éves gyermek fejlődése. (értelmi, érzelmi, akaratú, én tudat, autonómia).

Az óvodáskorú gyermek jellemzői, az iskolaérettség kritériumai

A kisiskolás gyermek fejlődési sajátosságai; a gyermek fejlődésének sajátosságai pubertás korban

Az ifjúkor biológiai jellemzői

Méhen belüli, peri-, és postnatális ártalmak (fizikai, kémiai hatások, fertőzések) és ezek hatása a magzatra

Öröklött fejlődési rendellenességek

Genetikai tanácsadás, perinatális diagnosztika, a szűrővizsgálatok jelentősége

Az ingergazdag környezet, az étkezés, a napirend, az alvás és levegőzés szerepe, fontossága a gyermek fejlődésében

A rehabilitáció, rehabilitáció meghatározása

A rehabilitáció területei (orvosi, gyógypedagógiai, foglalkoztatási, munka-rehabilitáció), a fogyatékosok rehabilitációjának komplexitása

A rehabilitációt segítő és akadályozó tényezők – averzió, előítélet, izoláció, viktimizáció

A gyermek biológiai és szerzett sérülései, az ezekből adódó hátrányok

A vérszerinti család életmódjával és a szocializációval összefüggő hátrányok

A szociokulturális, szubkulturális különbözőségekből eredő hátrányok fajtái, megnyilvánulási formái, kommunikációs nehézségek

Elhanyagolás, bántalmazás, veszélyeztetés fogalma, típusai

A hátrányok csökkentésének, korrekciójának módjai, lehetőségei a gyermekeket ellátó intézményekben

A gyermek és fiatalokban előforduló szenvedélybetegségek fajtái, kezelési lehetőségei, szakember bevonásának szükségessége

Szocializációs hiányosságok, és a nem megfelelő szocializációból következő viselkedési anomáliák felismerése, okainak feltárása

A hiányosságok pótlása, a reszocializáció lehetőségei

Az eltérő fejlődésből eredő hátrányok felismerése, enyhítésének lehetőségei

Személyközi és intézményközi együttműködések fontossága (fogyatékos – szakember – család – gondozó; ellátó hely – iskola – fejlesztő intézmény).

Az inklúzió, integráció és a differenciált nevelés fogalma, lehetőségei

Érdekképviselői szervek

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	megbeszélés		x	x	
4.	vita		x		
5.	projekt		x		
6.	kooperatív tanulás		x		
7.	házi feladat	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport- bontás	osztály- keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondat szintű kérdésekre	x			

2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Esetleírás készítése	x			
3.2.	Elemzés készítése tapasztalatokról		x		
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal		x		
4.3.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
4.4.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		

GONDOZÁSI, ÁPOLÁSI ISMERETEK**72 óra****A tantárgy tanításának célja**

A tanuló ismerje meg a 0-18 (0-3, 3-6, 6-14, 14-18) éves korosztály ellátásához kapcsolódó gondozási, ápolási feladatokat. Tudatosuljon benne a gondozás és nevelés egysége. Ismerje meg a különböző korcsoportok leggyakoribb betegségeit és az azokkal kapcsolatos gondozási, ápolási feladatokat.

Ismerje a tanuló az elsősegélynyújtás alapszabályait a szakterület speciális baleset- és munkavédelmi szabályait és legyen képes a balesetek megelőzésére.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Gondozási, ápolási ismeretek tantárgy kapcsolódik a biológia-egészségtan tantárgy tananyagtartalmához.

Témakörök***Szakmai együttműködés*****10 óra**

A társadalmi és a szakmai etika

A szociális munka etikai szabályai

Az emberi értékek, méltóság és autonómia tisztelete a szociális ellátás gyakorlatában

A gyermekek autonómiájának, méltóságának, identitásának, magukkal hozott értékeinek, normáinak tiszteletben tartása

A szociális munka értékei és az etikai kódex előírásai

A szakmai kompetenciahatárok és az együttműködés etikája

Ismeretek a gondozásról**14 óra**

A gondozás célja, feladatai, területei

A gondozás és nevelés egysége

A rendszeresség, az állandóság szerepe a gyermek gondozásában

Egyéni napi- és hetirend fontossága, életritmus a gyermekek életében

A csecsemő- és gyermekgondozás területei, feladatai: a csecsemő fogása, tartása, emelése.

Fürdetés, a fürdetés eszközei

Öltöztetés: a célszerű és évszaknak megfelelő ruházat, a ruházat kezelése

A gyermek altatása, a pihenés ritmusa, alvászórány az egyes életkori szakaszokban; levegőztetés, napoztatás

A korszerű és egészséges táplálkozás alapelvei, feltételei; az életkornak és egészségi állapotnak megfelelő étrend összeállítása

A csecsemő és gyermek táplálása: az etetés, önállóságra nevelés, a rosszul evő, válogatós

gyermek.

Az önellátás, önállóság kialakítása

A gyermekkel való egyéni és csoportos foglalkozás lehetőségei, eszközei

A gondozás, mint az esztétikai nevelés egyik színtere

A bizalom és biztonság kialakításának lehetősége, az önértékelés, énkép kialakításának eszköze

Kultúrhygiénés szokások kialakítása és formálása csecsemő- és gyermekkorban

A csecsemő és a gyermek környezete, a közvetlen környezet higiéniéje, berendezési tárgyai, a gyermek játékaik és azok tisztántartása

A fertőtlenítőszeres és eljárások alkalmazása, fertőzések elhárítása

Egyéni ízlésformálás, kultúrhygiénés és egyéb szokások kialakításának lehetőségei

Ápolási ismeretek

24 óra

Alapellátási feladatok: fekvőhely és felszerelése, ágyneműcsere, a csecsemő és gyermek ruházata, pelenkázási módok, napi testápolás, a beteg csecsemő és gyermek táplálása

Konyhatechnikai eljárásokhoz kapcsolódó ismeretek

A leggyakoribb ételallergiák ismerete; a diétás kezelés alapelvei, a diéta fogalma, szerepe a beteg gyógyításában

A beteg gyermek megfigyelésének szempontjai, a tünetek értelmezése (öntudat, viselkedés, sírás, turgor, fájdalom, váladékok, kardinális tünetek stb.) enyhítésének technikái, módszerei

A beteg csecsemő és gyermek ápolása légúti betegség, hányás, hasmenés, székrekedés, fertőző betegség, láz esetén, a diéták felosztása

Fizikális gyógymódok ismerete és alkalmazása: nedves belélegeztetés, hűtőfürdő, priznic, a száraz meleg és hideg alkalmazása, borogatások

Gyógyszerelés, gyógyszerformák, a gyógyszerek alkalmazásának módjai gyermekkorban

A gyógyászati segédeszközök fajtáinak, használatának és karbantartásának ismerete

A gyermek megtanítása a biztonságos használatra, képességeinek megfelelően bevonása a segédeszköz karbantartásába

Gyakori gyermekbalesetek, gyermekbetegségek

24 óra

Az elsősegélynyújtás alapszabályai

Csecsemő és gyermekkorban leggyakrabban előforduló balesetek, sérülések és ellátásuk technikái

Ájulás, fulladás, idegen test a testnyílásokban, a légutak átjárhatóságának biztosítási technikái

Orrvérzés, mérgezés, törések, ficam, rándulás, sebellátás

A gyógyszereltárolás és gyógyszerelés szabályai, a házi patika szerepe; fertőtlenítő eljárások és a fertőtlenítőszeres ismerete

A munkavégzéssel összefüggő általános baleseti és egyéb veszélyforrások, a munkahelyre vonatkozó biztonsági szabályok és előírások ismerete

A veszélyforrások csoportosítása: háztartási, munkahelyi, közlekedési veszélyek, különböző tevékenységi formák veszélyei

Különböző anyagok (vegyszerek, mérgek, gyógyszerek, stb.) biztonságos tárolása, mozgatása, nyilvántartása, a veszélyes hulladékok tárolásának szabályai

A gyermekintézményekre vonatkozó munka-, tűz-, és balesetvédelmi szabályok ismerete

A játékszerekre vonatkozó balesetvédelmi szabályok

A vészhelyzet jelzése, balesetvédelmi dokumentáció

A veszélyhelyzet elhárításának lehetőségei, módszerei, eszközei: mindennapi érintésvédelmi és szigetelési eljárások; a menekülési útvonalak kijelölésének feltételei, egyéni védőeszközök használata

A leggyakoribb gyermekbetegségek fajtái, okai, hajlamosító tényezői

A beteg objektív és szubjektív tünetei, a beteg megfigyelésének szempontjai, terápiája, életmódra vonatkozó utasítások, diéta

Gyermekbetegségek: légutak betegségei (felső légúti hurutok, idegen test a légútban, krupp, hörghurut, asztma, tüdőgyulladás)

Emésztőrendszeri betegségek (hányással járó kórképek, hasi fájdalommal-, hasmenéssel járó megbetegedések, székrekedés, étvágytalanság, csecsemőkori sorvadás)

Anyagszere betegségek (cukorbetegség, kóros soványság, elhízás)

Idegrendszeri betegségek (agyhártyagyulladás, idegrendszeri görcsbetegségek) gyermekkori fertőző betegségek

Szűrővizsgálatok és védőoltások csecsemő és gyermekkorban

Védőoltások és szűrővizsgálatok fajtái, szükségessége, időpontjai, a védőoltások kísérő tüneteinek enyhítése esetleges szövődményei

A szükséges beavatkozásokra való felkészítés módjai

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás	x			
3.	szemléltetés		x	x	Elsősegélynyújtáshoz szükséges eszközök és kötszerek, rögzítő eszközök, valamint egyszer használatos steril eszközök, mentőláda felszereléssel
4.	kooperatív tanulás		x		
5.	szimuláció		x		
6.	házi feladat	x			
7.	gondozási, ápolási feladatok	x	x		

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporthoz	osztály	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.2.	Tesztfeladat megoldása	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Csoportos munkaformák körében				
3.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás		x		
3.2.	Kiscsoportos szakmai munkavégzés irányítással		x		
3.3.	Csoportos helyzetgyakorlat		x		
4.	Gyakorlati munkavégzés körében				
4.1.	Műveletek gyakorlása	x			
4.2.	Munkamegfigyelés adott szempontok alapján		x		

GONDOZÁSI, ÁPOLÁSI GYAKORLAT**72 óra****A gyakorlat célja**

A gondozási, ápolási feladatok ellátásához szükséges készségek, képességek kialakítása demonstrációs-termi és gyermekintézményekben, gyermekekkel végzett feladatok közben. A szükséges baleset- és munkavédelmi szabályok betartása a munkafolyamatok alatt. A korszerű gondozási, ápolási eszközök használatának, karbantartásának és fertőtlenítésének megtanítása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**Témakörök*****Gondozási, ápolási feladatok és karbantartás***

Részvétel a gyermek ellátását biztosító intézmény napi feladatainak ellátásában
 Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében
 A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése, részvétel a ruházat beszerzésében
 Részvétel a kultúrhygiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában
 A csecsemő- és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása
 A fürdetés módja, menete
 Pelenkázás, tisztába tevés
 Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése
 Ágyazás, az altatás előkészítése
 Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás
 A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek
 Testsúly, testmagasság mérése
 Gyermektáplálékok elkészítése
 Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása
 Részvétel ruházat beszerzésében
 Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Gyermekellátó intézmény: bölcsőde, gyermekek átmeneti otthona, lakásotthon, gyermekotthon

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

ÖSSZEFÜGGŐ SZAKMAI GYAKORLAT

13. évfolyamot követően 160 óra

TÁRSADALOMISMERETI ÉS SZOCIÁLPOLITIKAI GYAKORLAT

40 óra

Témakörök

Szociológiai alapismereti gyakorlat

A tapasztalatok értelmezése a szociológia alapfogalmainak és alapvető összefüggéseinek rendszerében.

A szociológiai adatfelvétel módszereinek alkalmazása (megfigyelés, dokumentumelemzés, kísérlet és a kérdezőes technikák).

A társadalom összetételét mutató adatok értelmezése és ábrázolása

Adatgyűjtés és értelmezés a helyi társadalom szerkezetének és jellemzőinek tárgykörében.

A helyi erőforrások és hiányok felmérési technikáinak gyakorlása.

Szociálpolitikai monitorozás

A szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi ellátás állami, egyházi és civil szervezetei, intézményrendszerük.

A képző intézmény/iskola környezetében tevékenykedő, elérhető szociális, foglalkoztatási, családtámogatási, köznevelési, gyermekjóléti, gyermekvédelmi és munkaügyi intézmények monitorozás-szintű megtekintése, feladatainak és működésüknek áttekintő megismerése.

A jóléti ellátások és támogatások rendszerének megismerése, az ellátások megszerzésének feltételeinek és szabályainak áttekintése.

Élmények és motívumok nyújtása annak érdekében, hogy a tanulók segítséget kapjanak a specializáció, az elsajátítani kívánt konkrét szakképesítés kiválasztásához.

A monitorozás során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

Az intézmény megismerése

A monitorozás során megismert intézményekből a tanulók érdeklődésüknek megfelelően választanak, hogy az adott intézményt részletesebben megismerjék.

Az intézmény helye a szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi, köznevelési, közigazgatási rendszerben; az adott település ellátási rendszerében.

Az intézmény profilja és tevékenységének rendszere.

Az intézmény külső és belső kapcsolatrendszerének megismerése.

Az intézmény működését szabályozó jogszabályok, pénzforrási lehetőségeinek feltárása.

Az intézmény belső struktúrájának, tárgyi feltételeinek, működésének, fenntartásának, döntési folyamatának megismerése.

A kínált szolgáltatások és a kliensek szükségletei közötti viszony feltárása.

Információk gyűjtése a szolgáltatásokhoz való hozzájutás feltételeiről, lehetőségeiről.

Az alkalmazott szupervízió formái; a munkacsoportok közötti együttműködés.

Az intézmény adminisztrációja.

A gyakorlat során a tanulók naplót vezetnek, és részletes jegyzeteket készítenek a tapasztalatokról.

„Az előzetesen megvalósított, egybefüggő, két hetes gyakorlatról szóló Napló”.

PSZICHOLÓGIAI GYAKORLAT**40 óra****Témakörök*****Gyermektanulmányok***

Helyszínek vagy életkori csoportok alapján egy-egy gyerek viselkedésének megfigyelése

Helyszínek:

bölcsőde

óvoda

általános iskola, középiskola

ifjúsági klub

gyermekotthon, átmeneti otthon

család

Életkori csoportok:

csecsemő- és kisgyermekkor (0-3 év)

óvodáskor (3-6 év)

iskoláskor (6-10 év)

prepubertáskor (10-14 év)

pubertáskor (14-18 év)

Eltérő környezetben – vérszerinti családban, nevelőszülőknél vagy gyermekotthonban nevelkedő azonos korosztályba tartozó egy-egy gyermek viselkedésének megfigyelése és összehasonlítása

Az életút pszichikus jellemző

Az elkészített életút interjú alanya pszichikus jellemzőinek feltárása

A társadalmi jelenségek pszichés okainak megismerése

Az ember viselkedésének és döntéseinek megértése

Az előítéletek életutat befolyásoló hatása

GONDOZÁSI, ÁPOLÁSI GYAKORLAT**80 óra****Témakörök*****Gondozási, ápolási feladatok***

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése. Részvétel a ruházat beszerzésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok ellátásában.

A csecsemő és gyermekápolás, gondozás korszerű eszközeinek alkalmazása.

A fürdetés módja, menete.

Pelenkázás, tisztába tevés.

Öltöztetés, a levegőztetés feltételeinek előkészítése.

Ágyazás, az altatás előkészítése.

Lázmérés, lázcsillapítás, folyadékpótlás.

A leggyakoribb gyermekbetegségekkel kapcsolatos ápolási tevékenységek.

Testsúly, testmagasság mérése.

Gyermektáplálékok elkészítése.

Gyermekotthoni, bölcsődei feladatok

Részvétel a gyermek ellátását biztosító napi feladatainak ellátásában.

Segítségnyújtás a gyermek környezetének kialakításában, rendezésében.

Részvétel a kultúrhigiénés szokások kialakításában, a napi gondozási feladatok

ellátásában.

Étrend készítése, élelmiszerek beszerzése, ételkészítés, étkeztetés, háztartási feladatok ellátása.

Részvétel a gyermekcsoport mindennapi életének szervezésében, működtetésében.

Karbantartási, fertőtlenítési feladatok

Az ápolási és gondozási eszközök tisztántartása, tárolása.

A csecsemő és a kisgyermek ruházkodásának kezelése, tisztántartása.

A ruházat állapotának ellenőrzése, javítása, szükség esetén a pótlás szükségességének jelzése.

Részvétel ruházat beszerzésében.

Környezet higiéné, fertőtlenítés, a környezet és a használati eszközök, játékok tisztántartása, karbantartása.”

**A 11498-12 azonosító számú Foglalkoztatás I.
(érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai
követelménymodul tantárgyai, témakörei**

A **11498-12** azonosító számú **Foglalkoztatás I.** (érettségire épülő képzések esetén) megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás I.	
FELADATOK	
Idegen nyelven:	
bemutatkozik (személyes és szakmai vonatkozással)	x
alapadatokat tartalmazó formanyomtatványt kitölt	x
szakmai önéletrajzot és motivációs levelet ír	x
állásinterjún részt vesz	x
munkakörülményekről, karrier lehetőségekről tájékozódik	x
idegen nyelvű szakmai irányítás, együttműködés melletti munkát végez	x
munkával, szabadidővel kapcsolatos kifejezések megértése, használata	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Idegen nyelven:	
szakmai önéletrajz és motivációs levél tartalma, felépítése	x
egy szakmai állásinterjú lehetséges kérdései, illetve válaszai	x
közvetlen szakmájára vonatkozó gyakran használt egyszerű szavak, szókapcsolatok	x
a munkakör alapkifejezései	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Egyszerű formanyomtatványok kitöltése idegen nyelven	x
Szakmai állásinterjún elhangzó idegen nyelven feltett kérdések megértése, illetve azokra való reagálás értelmező, összetett mondatokban	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Fejlődőképesség, önfejlesztés	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Nyelvi magabiztosság	x
Kapcsolatteremtő készség	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Információgyűjtés	x
Analitikus gondolkodás	x
Deduktív gondolkodás	x

FOGLALKOZTATÁS I.**62 óra****A tantárgy tanításának célja**

A tantárgy tanításának célja, hogy a diákok alkalmasak legyenek egy idegen nyelvű állásinterjún eredményesen és hatékonyan részt venni.

Ehhez kapcsolódóan tudjanak idegen nyelven személyes és szakmai vonatkozást is beleértve bemutatkozni, a munkavállaláshoz kapcsolódóan pedig egy egyszerű formanyomtatványt kitölteni.

Cél, hogy a rendelkezésre álló 62 tanóra egység keretén belül egyrészt egy nyelvtani rendszerezés történjen meg a legalapvetőbb igeidők, segédigék, illetve az állásinterjúhoz kapcsolódóan a legalapvetőbb mondatszerkesztési eljárások elsajátítása révén. Majd erre építve történjen meg az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés és az induktív nyelvtanulási készségfejlesztés 6 alapvető, a mindennapi élethez kapcsolódó társalgási témakörön keresztül. Végül ezekre az ismertekre alapozva valósuljon meg a szakmájához kapcsolódó idegen nyelvi kompetenciafejlesztés.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Idegen nyelvek

Témakörök***Nyelvtani rendszerezés 1***

A 8 órás nyelvtani rendszerezés alatt a tanulók a legalapvetőbb igeidőket átismélik, illetve begyakorolják azokat, hogy munkavállaláshoz kapcsolódóan, hogy az állásinterjú során ne okozzon gondot a múlt, illetve a jövőre vonatkozó kérdések megértése, illetve az azokra adandó válaszok megfogalmazása. Továbbá alkalmas lesz a tanuló arra, hogy egy szakmai állásinterjún elhangzott kérdésekre összetett mondatokban legyen képes reagálni, helyesen használva az igeidő egyeztetést.

Az igeidők helyes begyakorlása lehetővé teszi számára, hogy mint leendő munkavállaló képes legyen arra, hogy a munkaszerződésben megfogalmazott tartalmakat helyesen értelmezze, illetve a jövőbeli karrierlehetőségeket feltérképezze. A célként megfogalmazott idegen nyelvi magbízottság csak az igeidők helyes használata révén fog megvalósulni.

Nyelvtani rendszerezés 2

A 8 órás témakör során a diák a kérdésszerkesztés, a jelen, jövő és múlt idejű feltételes mód, illetve a módbeli segédigék (lehetőséget, kötelességet, szükségességet, tiltást kifejező) használatát eleveníti fel, amely révén idegen nyelven sokkal egzaktabb módon tud bemutatkozni szakmai és személyes vonatkozásban egyaránt. A segédigék jelentéstartalmának precíz és pontos ismerete alapján alkalmas lesz arra, hogy tudjon tájékozódni a munkahelyi és szabadidő lehetőségekről. Precízen meg tudja majd fogalmazni az állásinterjún idegen nyelven feltett kérdésekre a választ kihasználva a segédigék által biztosított nyelvi precizitás adta kereteket. A kérdésfeltevés alapvető szabályainak elsajátítása révén alkalmassá válik a diák arra, hogy egy munkahelyi állásinterjún megértse a feltett kérdéseket, illetve esetlegesen ő maga is tisztázó kérdéseket tudjon feltenni a munkahelyi meghallgatás során. A szórend, a prepozíciók és a kötőszavak pontos használatának elsajátításával olyan egyszerű mondatszerkesztési eljárások birtokába jut, amely által alkalmassá válik arra, hogy az állásinterjún elhangzott kérdésekre relevánsan tudjon felelni, illetve képes legyen tájékozódni a munkakörülményekről és lehetőségekről.

Nyelvi készségfejlesztés

(Az induktív nyelvtanulási képesség és az idegen nyelvi asszociatív memória fejlesztése fonetikai készségfejlesztéssel kiegészítve)

A 24 órás nyelvi készségfejlesztő blokk során a diák rendszerezi az idegen nyelvi alapszókincshez kapcsolódó ismereteit. E szókincset alapul véve valósul meg az induktív nyelvtanulási képességfejlesztés és az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés 6 alapvető társalgási témakör szavai, kifejezésein keresztül. Az induktív nyelvtanulási képesség által egy adott idegen nyelv struktúráját meghatározó szabályok kikövetkeztetésére lesz alkalmas a tanuló. Ahhoz, hogy a diák koherensen lássa a nyelvet, és ennek szellemében tudjon idegen nyelven reagálni, feltétlenül szükséges ennek a képességnek a minél tudatosabb fejlesztése. Ehhez szorosan kapcsolódik az idegen nyelvi asszociatív memóriafejlesztés, ami az idegen nyelvű anyag megtanulásának képessége: képesség arra, hogy létrejöjjön a kapcsolat az ingerek (az anyanyelv szavai, kifejezése) és a válaszok (a cél nyelv szavai és kifejezései) között. Mind a két fejlesztés hétköznapi társalgási témakörök elsajátítása során valósul meg.

Az elsajátítandó témakörök:

- személyes bemutatkozás
- a munka világa
- napi tevékenységek, aktivitás
- lakás, ház
- utazás,
- étkezés

Ezen a témakörön keresztül valósul meg a fonetikai dekódolási képességfejlesztés is, amely során a cél nyelv legfontosabb fonetikai szabályaival ismerkedik meg a nyelvtanuló.

Munkavállalói szókincs

A 24 órás szakmai nyelvi készségfejlesztés csak a 40 órás 3 alapozó témakör elsajátítása után lehetséges. Cél, hogy a témakör végére a diák folyékonyan tudjon bemutatkozni kifejezetten szakmai vonatkozással. Képes lesz a munkalehetőségeket feltérképezni a cél nyelv országban. Begyakorolja az alapadatokat tartalmazó formanyomtatvány kitöltését, illetve a szakmai önéletrajz és a motivációs levél megírásához szükséges rutint megszerzi. Elsajátítja azt a szakmai jellegű szókincset, ami alkalmassá teszi arra, hogy a munkalehetőségekről, munkakörülményekről tájékozódjon. A témakör tanulása során közvetlenül a szakmájára vonatkozó gyakran használt kifejezéseket sajátítja el. A munkaszerződések kulcskifejezéseinek elsajátítása és fordítása révén alkalmas lesz arra, hogy a leendő saját munkaszerződését, illetve munkaköri leírását lefordítsa és értelmezze.

A képzés helyszíne: Az órák kb. 50%-a egyszerű tanteremben történjen, egy másik fele pedig számítógépes tanterem, hiszen az oktatás egy jelentős részben digitális tananyag által támogatott formában zajlik.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tananyag kb. fele digitális tartalmú oktatási anyag, így speciálisak mind a módszerek, mind pedig a tanulói tevékenységformák.

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth	osztály	
1.	magyarázat			x	
2.	kiselőadás			x	
3.	megbeszélés			x	
4.	vita			x	
5.	szemléltetés			x	
6.	projekt		x		
7.	kooperatív tanulás		x		
8.	szerepjáték		x		
9.	házi feladat	x			
10.	digitális alapú feladatmegoldás	x			

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoporth-bontás	osztály-keret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel			x	
1.4.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x		x	
1.5.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.6.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Levélírás	x			
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre	x			
2.3.	Szöveges előadás egyéni felkészüléssel	x			
3.	Komplex információk körében				
3.1.	Elemzés készítése tapasztalatokról			x	
4.	Csoportos munkaformák körében				
4.1.	Feladattal vezetett kiscsoportos szövegfeldolgozás			x	
4.2.	Információk rendszerezése mozaikfeladattal	x			
4.3.	Csoportos helyzetgyakorlat			x	

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodul tantárgyai, témakörei

A 11499-12 azonosító számú Foglalkoztatás II. megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák

Foglalkoztatás II.	
FELADATOK	
Munkaviszonyt létesít	x
Alkalmazza a munkaerőpiaci technikákat	x
Feltérképezi a karrierlehetőségeket	x
Vállalkozást hoz létre és működtet	x
Motivációs levelet és önéletrajzot készít	x
Diákmunkát végez	x
SZAKMAI ISMERETEK	
Munkavállaló jogai, munkavállaló kötelezettségei, munkavállaló felelőssége	x
Munkajogi alapok, foglalkoztatási formák	x
Speciális jogviszonyok (önkéntes munka, diákmunka)	x
Álláskeresői módszerek	x
Vállalkozások létrehozása és működtetése	x
Munkaügyi szervezetek	x
Munkavállaláshoz szükséges iratok	x
Munkaviszony létrejötte	x
A munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései	x
A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei	x
A munkaerőpiac sajátosságai (állásbörzék és pályaválasztási tanácsadás)	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK	
Köznyelvi olvasott szöveg megértése	x
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban	x
Elemi szintű számítógép használat	x
Információforrások kezelése	x
Köznyelvi beszédkészség	x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK	
Önfejlesztés	x
Szervezőkészség	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK	
Kapcsolatteremtő készség	x
Határozottság	x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK	
Logikus gondolkodás	x
Információgyűjtés	x

FOGLALKOZTATÁS II.**15,5 óra****A tantárgy tanításának célja**

A tanuló általános felkészítése az álláskeresés módszereire, technikáira, valamint a munkavállaláshoz, munkaviszony létesítéséhez szükséges alapismeretek elsajátítására.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak**Témakörök*****Munkajogi alapismeretek***

Munkavállaló jogai (megfelelő körülmények közötti foglalkoztatás, bérfizetés, költségtérítés, munkaszerződés módosítás, szabadság), kötelezettségei (megjelenés, rendelkezésre állás, munkavégzés, magatartási szabályok, együttműködés, tájékoztatás), munkavállaló felelőssége (vétkesen okozott kárért való felelősség, megőrzési felelősség, munkavállalói biztosíték).

Munkajogi alapok: felek a munkajogviszonyban, munkaviszony létesítése, munkakör, munkaszerződés módosítása, megszűnése, megszüntetése, felmondás, végkielégítés, pihenőidők, szabadság.

Foglalkoztatási formák: munkaviszony, megbízási jogviszony, vállalkozási jogviszony, közalkalmazotti jogviszony, közszolgálati jogviszony.

Speciális jogviszonyok: egyszerűsített foglalkoztatás: fajtái: atipikus munkavégzési formák az új munka törvénykönyve szerint (táv munka, bedolgozói munkaviszony, munkaerő-kölcsönzés, rugalmas munkaidőben történő foglalkoztatás, egyszerűsített foglalkoztatás (mezőgazdasági, turisztikai idenymunka és alkalmi munka), önfoglalkoztatás, őstermelői jogviszony, háztartási munka, iskolaszövetkezet keretében végzett diákmunka, önkéntes munka.

Munkaviszony létesítése

Munkaviszony létrejötte, fajtái: munkaszerződés, teljes- és részmunkaidő, határozott és határozatlan munkaviszony, minimálbér és garantált bérminimum, képviselő szabályai, elállás szabályai, próbaidő.

Munkavállaláshoz szükséges iratok, munkaviszony megszűnésekor a munkáltató által kiadandó dokumentumok. Munkaviszony adózási, biztosítási, egészség- és nyugdíjbiztosítási összefüggései: munkaadó járulékfizetési kötelezettségei, munkavállaló adó- és járulékfizetési kötelezettségei, biztosítottként egészségbiztosítási ellátások fajtái (pénzbeli és természetbeli), nyugdíj és munkaviszony.

Álláskeresés

Karrierlehetőségek feltérképezése: önismeret, reális célkitűzések, helyi munkaerőpiac ismerete, mobilitás szerepe, képzések szerepe, foglalkoztatási támogatások ismerete.

Motivációs levél és önéletrajz készítése: fontossága, formai és tartalmi kritériumai, szakmai önéletrajz fajtái: hagyományos, Europass, amerikai típusú, önéletrajzban szereplő email cím és fénykép megválasztása, motivációs levél felépítése.

Álláskeresői módszerek: újsághirdetés, internetes álláskereső oldalak, személyes kapcsolatok, kapcsolati hálózat fontossága, EURES (Európai Foglalkoztatási Szolgálat az Európai Unióban történő álláskeresőben), munkaügyi szervezet segítségével történő álláskereső, cégek adatbázisába történő jelentkezés, közösségi portálok szerepe. Munkaerőpiaci technikák alkalmazása: Foglalkozási Információs Tanácsadó (FIT), Foglalkoztatási Információs Pontok (FIP), Nemzeti Pályaorientációs Portál (NPP).

Állásinterjú: felkészülés, megjelenés, szereplés az állásinterjún, testbeszéd szerepe.

Munkanélküliség

A munkanélküli (álláskereső) jogai, kötelezettségei és lehetőségei: álláskeresőként történő nyilvántartásba vétel; a munkaügyi szervezettel történő együttműködési kötelezettség főbb kritériumai; együttműködési kötelezettség megszegésének szankciói; nyilvántartás szünetelése, nyilvántartásból való törlés; munkaügyi szervezet által nyújtott szolgáltatások, kiemelten a munkaközvetítés.

Álláskeresési ellátások („passzív eszközök”): álláskeresési járadék és nyugdíj előtti álláskeresési segély. Utazási költségtérítés.

Foglalkoztatást helyettesítő támogatás.

Közfoglalkoztatás: közfoglalkoztatás célja, közfoglalkoztatás célcsoportja, közfoglalkoztatás főbb szabályai

Munkaügyi szervezet: Nemzeti Foglalkoztatási Szervezet (NFSZ) felépítése, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, munkaügyi központ, kirendeltség feladatai.

Az álláskeresők részére nyújtott támogatások („aktív eszközök”): önfoglalkoztatás támogatása, foglalkoztatást elősegítő támogatások (képzések, beralapú támogatások, mobilitási támogatások).

Vállalkozások létrehozása és működtetése: társas vállalkozási formák, egyéni vállalkozás, mezőgazdasági őstermelő, nyilvántartásba vétel, működés, vállalkozás megszűnésének, megszüntetésének szabályai.

A munkaerőpiac sajátosságai, NFSZ szolgáltatásai: pályaválasztási tanácsadás, munka- és pályatanácsadás, álláskeresési tanácsadás, álláskereső klub, pszichológiai tanácsadás.

A képzés helyszíne: tanterem

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek, tanulói tevékenységformák

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható sajátos módszerek

Sorszám	Alkalmazott oktatási módszer neve	A tanulói tevékenység szervezeti kerete			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoport	osztály	
1.	magyarázat	x			
2.	megbeszélés		x		
3.	vita		x		
4.	szemléltetés			x	
5.	szerepjáték		x		
6.	házi feladat			x	

A tantárgy elsajátítása során alkalmazható tanulói tevékenységformák

Sorszám	Tanulói tevékenységforma	Tanulói tevékenység szervezési kerete (differenciálási módok)			Alkalmazandó eszközök és felszerelések
		egyéni	csoportbontás	osztálykeret	
1.	Információ feldolgozó tevékenységek				
1.1.	Olvasott szöveg önálló feldolgozása	x			
1.2.	Olvasott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.3.	Olvasott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			

54 761 02 KISGYERMEKGONDOZÓ, -NEVELŐ NAPPALI TAGOZAT

1.4.	Hallott szöveg feldolgozása jegyzeteléssel	x			
1.5.	Hallott szöveg feladattal vezetett feldolgozása	x			
1.6.	Információk önálló rendszerezése	x			
1.7.	Információk feladattal vezetett rendszerezése	x			
2.	Ismeretalkalmazási gyakorló tevékenységek, feladatok				
2.1.	Leírás készítése		x		
2.2.	Válaszolás írásban mondatszintű kérdésekre		x		
2.3.	Tesztfeladat megoldása		x		

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.

A 10529-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	A napközbeni gyermekellátással kapcsolatos ismeretek	A kisgyermekkorú nevelés	A kisgyermek gondozása	A napközbeni gyermekellátás gyakorlata
FELADATOK				
Részt vesz a gondozási hely megismertetésében	x		x	x
Lehetőséget biztosít az adaptációs időszakban a szülő számára a gyermek gondozására, illetve a gondozási feladatokat a gyermek alkalmazkodásához igazodva fokozatosan veszi át a szülőtől	x	x	x	
Segíti a gyermeket az új környezetbe való beilleszkedésében	x	x		x
Folyamatosan tájékoztatja a szülőket a gyermek közérzetéről, fejlődéséről		x		x
Jelzi a szülőnek a gyermek fejlődésének fontos jeleit, állomásait	x	x	x	x
Észleli a testi és szellemi fejlődésben való elmaradás tüneteit és jelzéssel él a szülő, illetve az orvos felé	x	x	x	x
Figyelemmel kíséri a korhoz kötött védőoltások meglétét, hiányukra felhívja a szülő figyelmét	x			x
Segíti a gyógyászati segédeszközök használatát és azok karbantartását	x	x		x
Végzi a gondozás folyamatába épített nevelési feladatokat		x		x
Gyógypedagógus irányításával végzi a korai fejlesztés, gondozásba épített feladatainak ellátását		x	x	x
Tervezi és szervezi az évszaknak megfelelő napirendet	x	x	x	x
Törekszik a kornak és fejlettségnek megfelelő, az egészséges fejlődést biztosító napi étkezés biztosítására		x	x	x
Részt vesz az ünnepek előkészítésében, lebonyolításában, életkortól függően bevonja a gyermeket és lehetőségek szerint a családját is	x	x		x
A napközbeni ellátás intézményei	x	x		x
A beszoktatás módszerei	x	x		x
Az ellátással kapcsolatos elvárások és realitások	x	x	x	x
A kölcsönös információátadás jelentősége és szabályai	x	x		x
Az anya-gyermek kapcsolat jelentősége	x	x		x
Az egyéni szükségletek kielégítésének lehetőségei csoportkörülmények között	x	x	x	x
A gyógyászati segédeszközök és karbantartásuk		x	x	x
A helyes napirend kialakítása	x	x	x	x
Az egészséges táplálkozás alapjai			x	x
A játékfejlődés szakaszai		x	x	x
SZAKMAI ISMERETEK				
A kisgyermekkorú mondókák, énekek, mesék		x	x	x

fejlődést segítő szerepe				
Az ünnepek, hagyományok, szokások jelentősége		x	x	x
Az eltérő fejlődésre mutató jelek		x	x	x
A bölcsődei korai fejlesztés módszerei		x	x	x
A kisgyermek környezetében elvárt higiénés követelmények		x	x	x
A fertőző betegségek megelőzésében alkalmazott eljárások			x	x
Szervezés és felvilágosítás		x	x	x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK				
Köznyelvi szöveg fogalmazása írásban		x		x
Kézírás		x		x
Szakmai nyelvű beszédkézség		x	x	x
Informatikai eszközök használata		x		x
Dekorációs anyagok (színes ceruza, textíliák, papírok, stb.) használata				x
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK				
Szervezőképesség		x	x	x
Elhivatottság, elkötelezettség		x	x	x
Döntésképesség		x	x	x
TÁRSAS KOMPETENCIÁK				
Konfliktusmegoldó készség		x	x	x
Kapcsolatteremtő készség		x	x	x
Kompromisszumképesség	x	x		x
MÓDSZERKOMPETENCIÁK				
Gyakorlatias feladatértelmezés		x	x	x
Tervezés	x	x	x	x
Kreativitás, ötletgazdagság		x	x	x

A NAPKÖZBENI KISGYERMEKELLÁTÁSSAL KAPCSOLATOS ISMERETEK

124 óra

A tantárgy tanításának célja

A gyermek- és családvédelem jogi hátterének megismerése és megszilárdítása, különös tekintettel a gyermekvédelem rendszerére, a szakmai tájékozottság és tájékoztatás érdekében. Szolgáltatásszemléletű napközbeni ellátásra való felkészülés (paradigmaváltás). Az áttekintő képesség, a rendszerben való gondolkodás, a családi és intézményes nevelés kölcsönhatásainak ismerete, az együttműködés formái és lehetőségei. Szakmai ismereteinek hatékony alkalmazása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Társadalomismeret; Család- és szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

Témakörök

A napközbeni ellátás rendszere és formái

80 óra

A napközbeni ellátás definíciója, funkciója, törvényi háttere a gyermekvédelem rendszerében
A nemzetközi megállapodások, a hazai (családjogi, gyermekvédelmi, köznevelési, egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség, fogyatékos személyek jogai) törvények

Az intézményes kisgyermeknevelés története, az egyes korok neveléséről, nevelőkről és gyermekképről alkotott felfogása

A gyermekek napközbeni ellátásának intézményes és egyéb, ill. alternatív formái

Az ellátások működésének és igénybevételének feltételei, lehetőségei, szabályai, az egyes ellátások szakmai programjai

Az önkormányzat – mint fenntartó – szerepe a lakossági igények monitorozásában és a kisgyermekellátások biztosításában

A civil szféra megjelenése és térhódítása a napközbeni kisgyermekellátásban

Családi bölcsőde jellemzői, a bölcsődei ellátás formái: bölcsőde, mini bölcsőde, családi bölcsőde, munkahelyi bölcsőde

Többcélú, ill. egységes óvodai-bölcsőde intézmények

Ellátási szerződések, együttműködési formák

Az intézmények/szolgáltatások finanszírozása, működtetése.

A napközbeni ellátás feltételrendszere, a minőség biztosítása

A szolgáltatás felügyelete, ellenőrzése, kapcsolatrendszere

Az egyes szolgáltatási formák alapelvei, alapprogramjai, sokszínűsége

Az ellátások időbeni, célcsoportbeli meghatározottsága

Az alternatív ellátások célja, lényege, formái: bölcsődei ellátás (bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, családi bölcsőde); napközbeni gyermekfelügyelet; alternatív napközbeni ellátás

Előnyei, hátrányai, feltételei, fenntartási formái, foglalkozási rendek

Tájékoztatás, kapcsolattartás, dokumentáció

A gyermekek biztonságáról való gondoskodás

Speciális igények kielégítése

A család és az intézmény kapcsolata

44 óra

A családi és munkahelyi szerepek és elvárások összeegyeztetése, a változás elfogadása és feldolgozása

Családi elvárások, anyaság, a gyermek viselkedésének változása

A családi szocializációt kiegészítő bölcsődei szocializáció

Környezeti tényezők és kortársak szerepe és hatása a kisgyermek viselkedésére

A családi és az intézményi értékütközések kezelése, a bizalom és az elfogadás szerepe a szülő és az intézmény kapcsolatában

A gyermeknevelés segítése, a szülői szerep megerősítése

Kapcsolattartási formák (kiemelten a napi találkozás, a szülőcsoportos beszélgetés), lehetőségek, módszerek, helyszínek és azok hatékonysága a kisgyermek nevelésében

A szülőtől való elválás, beszoktatás, a gondozás és a felnőtthez fűződő érzelmi kapcsolat kialakulása

A családdal való ismerkedés módjai, kölcsönös látogatások szervezése, azok előkészítésének feladatai

A szülő tájékoztatása az intézmény vagy szolgáltatás céljáról, a szolgáltatás rendjéről, a gyermek gondozási-nevelési helyszíneinek, a gyermekkel foglalkozó személyeknek a bemutatása

A gyermek beilleszkedése a csoportba, az anyával való személyes kapcsolat jelentősége a gyermek adaptációjában

A szülő folyamatos tájékoztatása a gyermek gondozása-nevelése során történt fontos eseményekről szóban, illetve írásban (faliújság, üzenőfüzet, honlap)

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, könyvtár terem, gyakorlóterület intézményei

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A KISGYERMEKKORI NEVELÉS**279 óra****A tantárgy tanításának célja**

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek elsajátítására, a hatékony megoldások adekvát alkalmazására való felkészülés. A tanulás kisgyermekkorai sajátosságait támogató pedagógiai attitűd kialakulása. Konkrét élethelyzetek elemzésének gyakorlása a gondozás - nevelés jellemző szituációiban. A gyermeki méltóságot tiszteletben tartó, megértő, humánus magatartás megalapozása a tudatosság, az átláthatóság, a következetesség, a rendszeresség tükrében, a biztonságérzet megteremtésével.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Család és szociálpolitika
Szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

Témakörök***A kisgyermeknevelő mint hivatás*****10 óra**

A kisgyermeknevelő személyisége

A családi nevelés fontossága és elsődlegessége

A gondozás és a nevelés elválaszthatatlansága és összefüggései

A kisgyermekkor hatása az egyén életének alakulására

A nevelési folyamat jellemzői, a kisgyermeknevelő gyermekhez való viszonya, módszerek, eszközök

A bizalom és az elfogadás szerepe a kisgyermeknevelő munkában.

Harmonikus kapcsolat kiépítése a gyermekkel, a szülővel, a munkatársakkal, a társterületek szakembereivel

A konfliktusok megoldása, a nyugodt légkör biztosítása és a gondozási-nevelési feladatok megoldása

A szakmai tudás és az önismeret szerepe a munkában, kompetenciák és munkakörök A kisgyermeknevelő kapcsolatrendszere

Az ismeretek alkalmazásához kapcsolódó kompetenciák fejlesztése, burn-out – kiégés elleni védelem, attitűd és elégedettségi vizsgálatok, továbbképzések és házi továbbképzések, szakmai nap

Az intézmény arculatának, szakmai értékeinek képviselője, menedzselési, vezetési technikák és módszerek elsajátítása, gyakorlása

A szolgáltatás reális értékelése, a fejlesztendő területek kijelölése

A kisgyermek személyiségének fejlődése**25 óra**

A család szerepe a gyermek fogadásában, a korai anya-gyermek kapcsolat

Fejlődéslélektani alapfogalmak: a fejlődéslélektan célja, feladata, a fejlődés, az érés, a tanulás

A fejlődés törvényszerűségei, szakaszai, szerkezet és funkció, kritikus és szenzitív szakaszok

A mozgás, az érzékelés és az észlelés fejlődése a csecsemő és kisgyermekkorban

Az emlékezet, képzelet, a figyelem, a gyermeki fantázia

Az érzelmek fejlődése, az egészséges fejlődés jelei, főbb állomásai, a pozitív és negatív érzelmi megnyilvánulások, és azok kezelése

Az érzelmi elhanyagolás és következménye

Motivációk és az akarati cselekvés

Az aktivitás és a tevékeny életmód jelentősége

A gyermeki viselkedés megértése a fejlődés lélektani ismeretek birtokában

A kisgyermekkor pedagógiája, eltérő fejlődés**66 óra**

A kisgyermekkorai nevelés irányelvei, módszerei

Pedagógiai tájékozottság a kisgyermekkorban megnyilvánuló pszichés sajátosságok és

jelenségek megértésére

A gyermeki aktivitásra, együttműködésre épülő nevelési folyamat sajátosságai
A szociális viselkedés szabályainak elsajátítása, a személyes kapcsolat jelentősége Reális követelményállítást, jutalmazás, büntetés

A gyermek önállósága, a döntés lehetősége, az önállóság sürgetésének vagy akadályozásának veszélyei, a szülőkkel való együttműködés az önállóság érvényesítésében

A csoportban nevelés elvei és nehézségei, a csoportos nevelés és a családi nevelés kapcsolódása

A családból a napközbeni ellátásba kerülés, beszoktatás, csoportváltás, intézményváltás

Eltérő ütemben fejlődő és vegyes életkorú gyermekek a csoportban; alkalmazott pedagógiai módszerek, gyakran előforduló nevelési nehézségek kezelése

Magatartási és beilleszkedési nehézségek és zavarok, a szorongás és agresszivitás, mint a fejlődési feszültségek tünetei, frusztrációs következményei, a viselkedés személyenkénti változása

Nevelési, szocializációs ártalom, szorongás és agresszivitás, válsághelyzetek a gyermek életében (válás, közvetlen hozzátartozó elvesztése, gyász, gyermekelhelyezés, súlyos betegség, kórházi tartózkodás stb.)

A bántalmazott gyerek viselkedése, viselkedészavarai

Fejlődési eltérések, mozgás, beszédfejlődési problémák

Szocializációs problémák, az éntudat fejlődésének kritikus pontjai

Az eltérő fejlődésment életteni háttere, oka

A sajátos nevelési igény értelmezése, szocializáció az értelmi, érzékszervi, mozgásbeli, beszédfejlődésben akadályozott gyermeknél, a korai felismerés jelentősége

A sajátos nevelési igény esetén fejlesztendő területek – motoros funkciók, kognitív, szenzoros fejlesztés, beszéd, kommunikáció

A korai fejlesztés dilemmái, prevenció, korrekció, terápia, integráció, inklúzió, szegregáció

Ellátási lehetőségek, diagnosztika, intézményi ellátás, alternatív lehetőségek, a korai fejlesztésben részt vevő szakemberek együttműködése, a napközbeni ellátás lehetőségei, feltételei

A csecsemő és kisgyermek mozgásfejlődése, beszédfejlődése

35 óra

Az alapmozgások elsajátítása, átmeneti mozgások jelentősége, helyzetváltató, helyváltató mozgások, egyéni sajátosságok és különbségek a mozgásban

A mozgásfejlődés feltételei, a felnőtt feladata a feltételek biztosításában, a mozgáskedv fenntartásában, a mozgásfejlődést segítő öltöztetés, játékok, eszközök

A mozgásfejlődést támogató helyes kisgyermeknevelői magatartás, a mozgásfejlődésbe beavatkozó magatartás, a fejlődést kedvezőtlenül befolyásoló eszközök, mozgásában akadályozott gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei

A beszéd kialakulása és fejlődése, differenciálatlan hangadás, gögicselés, gagyogás, hangcsoport

Helyzetek megértése, szavak megjelenése, a jelentésfejlődés folyamata

A gondozás közbeni beszélgetés és a beszédfejlődés

A felnőtt beszélőkedvet fenntartó helyes magatartása

A beszéd útján történő tájékozódás, érdeklődés alakulása a kisgyermekkorban

A gyermek kérdései, a helyes feleletadás szabályai

A helytelen szóhasználat alapesetei, az ismételtetésnek, a kiejtés, a nyelvtani szerkezet javíthatóságának hatása a gyermek beszélő kedvére

Beszélgetés az ún. nehéz kérdésekről

A beszédfejlődés értékelése, esetleges problémák megállapítása

A megkésett beszédfejlődés okai, tünetei, típusai

A kisgyermek játéktevékenysége**50 óra**

A játék definíciója, jelentéstartalma, szerepe a gyermek életében, a játék, mint a gyermek élettevékenysége

A játéktevékenység fejlődése

A játék, mint belső indítatásból fakadó örömforrás, szerepe a belső feszültségek csökkentésében, az érzelmek át- és kiélésében

A helyes magatartási formák, szabályok elsajátítása a játék során

A játszóhely kialakításának szempontjai korosztályi összefüggései

A megfelelő játékeszközök kiválasztásának szempontjai a gyermekcsoportban, mennyiség, kínálás, a felnőtt játékban való részvétele, beavatkozásának szükségessége

Figyelemmegosztás a játszó és az egyéb ellátásra szoruló gyermek között, az elismerés, a segítség, az ötletadás helyes és helytelen módjai

A játék, mint fejlesztő lehetőség; mozgásfejlesztő, érzékelésfejlesztő, beszédfejlesztő hatásai

A játék, mint közösségformáló erő

Gyermekirodalom, ének, zene, vizuális nevelés**93 óra**

A gyermekirodalom szerepe, fontossága a kisgyermek életében, fejlődésében

A gyermekirodalom műfajai; gyermekvers, népmese, közmondások, szólások, találós kérdések

Mesefajták és korosztályi jellemzői, a „fokozatosság elve” a mesélésben

A mondóka, vers-mese, mint az anyanyelvi nevelés legfontosabb eszközei, az értelmi, érzelmi nevelés területén betöltött szerepe jelentős; a beszéd, az emlékezet, a gondolkodás és a képzelet egyaránt fejlődik általa

A világ, a valóság megismerése a mesék révén, azonosulás a mese hősökkel, feszültségfeloldás

Életkori sajátosságok a mesélés során, speciális szempontok a 3 év alatti gyermekek esetében

Ének és mozgás együttessége, ritmusérezkelés, figyelemmegosztás, hangulat, hangzás, játékos zenélés legfőbb célja, hogy felkeltsük a gyerekekben a zenei érdeklődést

Az irodalmi és zenei anyagok és eszközök közötti válogatás szempontjai

A képeskönyv nézegetésének helyzetei, a kornak és fejlettségnek megfelelő képeskönyvek

Dal és mondókaismeret, a magyar gyermekdalok, mondókák jellemzői

A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek zenei nevelésében, a zenei tevékenységek tervezése, napirendje, a rendszeressége (ünnepek, hagyományok és a zenei nevelés kölcsönhatása)

A vizuális tér környezetesztétikai szempontok szerinti alakítása, a gyermekek vizuális fejlődése, kreatív tevékenységek tervezése, szervezése

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, illetve kisgyermeket ellátó intézmények

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A KISGYERMEK GONDOZÁSA**139,5 óra****A tantárgy tanításának célja**

Az alapozó ismeretek elsajátítása után elmélyíteni, bővíteni, fejleszteni a kisgyermeknevelő gondozási tevékenységét. Megtanítani a kisgyermek fizikai és érzelmi biztonságának és jólétének megteremtésével történő gondoskodást. Tudjon bensőséges, interakciós helyzetet teremteni a kisgyermeknevelő és gyermek között, melynek elsődleges célja a gyermek testi szükségleteinek

kielégítése.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Család – és szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek

Témakörök

A három év alatti kisgyermek gondozási feladatai, tárgyi környezete

72 óra

A bölcsődei nevelés-gondozás alapelvei
 A kisgyermeknevelő magatartása
 A gondozás szerepe a gyermek mozgásfejlődésében
 A csecsemő és a kisgyermek étkezésével kapcsolatos gondozási feladatok
 Fürdetés, mosakodás, öltöztetés
 A pelenkázás
 Az alvással, pihenéssel kapcsolatos gondozási feladatok
 Étkeztetés, étkezéssel kapcsolatos problémák, és megoldásuk lehetőségei
 Az önállóság alakulása, az önállósodási törekvések segítése
 A szobatisztaság
 A gyermek napirendje, szerepe a biztonságérzet kialakulásában, fenntartásában
 A szabad mozgás, aktivitás jelentősége
 Szobai és udvari játékok
 A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, speciális eszközei, feltételei
 Gondozási hibák
 Az intézmény, szolgáltatás helyiségei, a berendezésre vonatkozó szabályok, előírások
 Gyógyszerek, vegyszerek tárolása
 Sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek aktivitási lehetőségei, feltételei, speciális eszközei

A kisgyermek egészsége

32,5 óra

Az első 3 év testi fejlődésének szakaszai, annak jellemző változásai
 Az egészség és az egészséges életmód fogalma, feltételei, a kisgyermekkorban kezdődő egészségtudatos magatartás kialakítása
 A napközbeni gyermekellátás intézményeivel, szolgáltatásaival szemben támasztott egészségügyi követelmények
 A gyermek akut megbetegedésének tünetei, azok felismerése. Lázcsillapítás, folyadékpótlás módjai, diéta biztosítása
 Balesetek: idegen test, vérzések, sérülések, törés, rándulás, mérgezés tünetei, elsődleges ellátásuk
 A teendők sorrendje, a szülővel való kapcsolat felvétele a gyermek betegsége, balesete esetén. Beteg csecsemő és kisgyermek ápolása.

A kisgyermek táplálása

35 óra

A helyes táplálkozás irányelvei
 A köztéteztetés keretében történő élelmiszer előállítás és forgalmazás feltételei, jogszabályi háttere
 Táplálkozási irányelvek, színvonalas étkeztetés szabályai. A gyermekélelmezés célja, feladata és feltételrendszere
 Az élelmezés, táplálkozás jelentősége a gyermek fejlődésében.
 A helyes táplálkozási szokások kialakítása és segítése, példamutatás
 A rágásra tanítás folyamata
 A túl- és alultápláltság problémái

A gyermek ízlésének, étkezési kultúrájának formálása és elfogadása
A csecsemőtáplálás szabályai
A csecsemő és kisgyermek ételmezésének fiziológiai alapjai, a korszerű, minőségi étkeztetés követelményei
A tápanyagok fajtái, tápanyagszükséglet, tolerancia
Élelmi anyagok, élelmiszerek, azok csoportosítása, összetétele, jelentősége, felhasználása
Étrendtervezés, étlapkészítés
Tejkonyha
HACCP rendszer. Gyermekközösségben alkalmazható diéták, a vegetáriánus étkezés.
Táplálkozási problémák, gyógyélelmezés

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Demonstrációs terem, a kisgyermek napközbeni ellátását biztosító intézmény

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A NAPKÖZBENI KISGYERMEKELLÁTÁS GYAKORLATA

279 óra

A tantárgy tanításának célja

A gyermek gondozását, nevelését vállaló felelősségteljes magatartás és szakmai ismeretek birtokában a gondozási, nevelési feladatok szükségletének felmérése, a gondozási nevelési munka megismerése a megfigyelése során, ill. a tanultak gyakorlatban történő alkalmazása.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Szakmai készségfejlesztés és kommunikációs gyakorlat; Társadalomismeret; Szociálpolitika; Pszichológiai és pedagógiai ismeretek; A napközbeni kisgyermekellátással kapcsolatos ismeretek; Kisgyermekkorai nevelés; Kisgyermek gondozása

Témakörök

Az ellátási szükségletek felmérésének gyakorlata

31 óra

A napközbeni ellátások fogalomtára és fogalommagyarázata
A napközbeni gyermekellátás iránti igények és lehetőségek felmérése
A települések kötelezettségei a gyermekek napközbeni ellátásában.
Egy adott település lakosságának összetétele, a gyermekek korosztályos aránya
Gyermekjóléti alapellátás intézményeinek feltérképezése, feladatellátásuk jellemzői. A fogyatékkal élő és speciális igényű gyermekek helyzete a településen
A bölcsőde, családi bölcsőde, mini bölcsőde, munkahelyi bölcsőde, a gyermekek napközbeni ellátása; a gyermekjóléti alapellátások formái alapellátások működési alapelvei, tárgyi feltételei, helyiségei, berendezése, személyi feltételei, a szakemberek munkaköri sajátosságai és feladatai megfigyelése, elemzése, értékelése

A kisgyermek megfigyelésének gyakorlata

31 óra

A megfigyelés jelentősége a kisgyermeknevelő munkájában
A megfigyelés fajtái, a megfigyelés tapasztalatainak felhasználása.
A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba
A beszoktatás megfigyelése
A gyermek napirendjét meghatározó szempontok
A gyermekcsoportban az egyéni igények, szükségletek figyelembevételének lehetőségei és korlátai

A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai
Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok
Tárgyi feltételek, az előkészítés fontossága, az étkezési sorrend és annak tudatosítása, a nyugalom biztosítása
A csoportos étkezésre való áttérés fokozatai, kellékei
Mosakodás, öltözködés tárgyi feltételei, sorrend kialakítása, a nyugalom biztosításának feladatai
A szabad levegőn történő alvás, játék, tárgyi feltételek, szervezési feladatok. Születésnap, ünnepek
Társas kapcsolatok fejlődése
A gyermekek között előforduló konfliktusok leggyakoribb okai, formái
Megelőzés, megoldás, mint helyes kisgyermeknevelői magatartás, elmélyült játékokra képtelen gyermek
Agresszív gyermek és a vele való bánásmód
A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködésének formái, a szülő tájékoztatásának követelményei

Bölcsődei gyakorlat

217 óra

A gondozási tevékenységek előkészítésének gyakorlata
Étkezés előkészítése: A gyermek korának, állapotának megfelelő helyes étkezési technika.
Az evés, az ivás önállósulását segítő támogatás. Előkészítés a gyermek korának, állapotának megfelelő tisztálkodáshoz, öltözködéshez, az évszaknak megfelelően
A szabad levegőn tartózkodás eszközeinek előkészítése, a játszó gyermekek felügyelete
Előkészület az altatáshoz.
A gondozási műveletek gyakorlása
Bekapcsolódás a gondozási munkába
A gyermek fogadása, beilleszkedése a gyermekcsoportba
A gyermek napirendjének szervezése
A folyamatos gondozás, az attól való eltérés szempontjai
Az étkezéssel kapcsolatos kisgyermeknevelői feladatok gyakorlása
Mosakodási, öltözködési sorrend kialakítása és a teendők gyakorlása
A szabad levegőn történő alvás, játék, szervezési feladatok ellátása
A szülő és a kisgyermeknevelő együttműködése, a szülő tájékoztatása
A gyermek fejlődésének ellenőrzésére használt eszközök, táblázatok, nyomtatványok használata

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, demonstrációs terem, a kisgyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmény

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

A 10530-16 azonosító számú A napközbeni gyermekellátás dokumentációs feladatai megnevezésű szakmai követelménymodulhoz tartozó tantárgyak és témakörök oktatása során fejlesztendő kompetenciák:

	Adminisztráció és tájékoztatás	Dokumentációs gyakorlat
FELADATOK		
Munkatervet, fejlődési táblázatot, törzslapot készít a gyermekcsoporttal kapcsolatos feladatokról és tevékenységekről	x	
Részt vesz az egyéni fejlesztési terv elkészítésében	x	
Rögzíti a gyermek testi-lelki fejlődésével kapcsolatos adatokat, megfigyelési tapasztalatait	x	
A sajátos nevelési igényű, illetve korai fejlesztésre, gondozásra jogosult gyermek ellátásához kapcsolódó, jogszabályokban előírt dokumentációkat vezeti	x	
Figyelemmel kíséri az orvosi vizsgálatok időpontját és a gyermek fejlődési állapotát rögzítő adatokat	x	
Csoportnaplót, eseménynaplót vezet	x	
Vezeti a gondozónői és szülői megjegyzéseket tartalmazó üzenő füzetet	x	
A jogszabályoknak és a szakmai etikai normáknak megfelelően kezeli a családokkal és a gyermekkel kapcsolatos személyes adatokat, információkat	x	x
Elkészíti az intézményben előírt egyéb dokumentumokat	x	x
SZAKMAI ISMERETEK		
A gyermekellátásokkal kapcsolatos adatok és tények	x	
Környezettanulmány tartalmi és formai követelményei	x	x
Munkaterv készítésének szempontjai		x
Az egyéni fejlesztési terv készítésének szempontjai	x	x
A gyermek fejlődési adatlapjának és funkciójának szempontjai	x	x
Az eseménynapló funkciója	x	
A csoportnapló vezetése	x	
Az üzenőfüzet funkciója	x	
Ügyiratkezelés szabályai	x	x
A helyi nyilvántartások rendszere és vezetésének jelentősége	x	x
A helyi dokumentumok rendszere és alkalmazása	x	x
A pályázatok lehetőségei és elkészítési szabályai	x	x
A szakmai protokollok és a minőségbiztosítási adminisztráció	x	x
Az életfunkciók és az egészségi adatok jelentősége	x	
A gyógyszerelés adminisztrációja	x	
A gyógyszernyilvántartás jelentősége		x
SZAKMAI KÉSZSÉGEK		
Elemi szintű számítógép használat		x

Köznyelvi beszédképesség	x	
Szakmai nyelvű beszédképesség	x	
SZEMÉLYES KOMPETENCIÁK		
Pontosság		
Önfejlesztés	x	x
Önállóság	x	
TÁRSAS KOMPETENCIÁK		
Visszacsatolási készség	x	
Tömör fogalmazás készsége	x	
Közérthetőség	x	
MÓDSZERKOMPETENCIÁK		
Rendszerező képesség	x	x
Rendszerben való gondolkodás		x
Emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)	x	x

ADMINISZTRÁCIÓ ÉS TÁJÉKOZTATÁS**46,5 óra****A tantárgy tanításának célja**

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény működési dokumentációjának áttekintésére és áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai

Témakörök***Kölcsönös tájékozódás a gyermekről és az intézményről*****12 óra**

A gyermek bölcsődei előjegyzése, szórólap az intézményről (egyidőben történik az intézmény bemutatásával)

Szülő szóbeli és írásbeli tájékoztatása a gyermek felvételével kapcsolatban

Megállapodás megkötése a gyermek gondozásáról

Szakmai program ismertetése, szülői értekezlet, szülőcsoport beszélgetés

Üzenő füzet, ill. a kölcsönös tájékoztatás

A felvételt követő dokumentumok: Felvételi könyv; Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap; Adatlap a gyermekjóléti alapellátásban részesülő gyermekekről; Beszoktatás naponként történő dokumentálása és összefoglaló készítése; Napi jelenléti ív, csoportnapló
Étkezők nyilvántartása; Intézményi térítési díjkezdvezmény elszámolása; Térítési díjkezdvezmények; Éves statisztikai jelentések; Heti étrendek; Fertőző betegségekről kimutatás; Oltásokról kimutatás; Tetvességi nyilvántartás

A kisgyermeknevelő által vezetett dokumentáció: Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésment leírása

Percentil tábla

Csoportnapló

Az intézmény működésével kapcsolatos dokumentumok**12 óra**

Alapító okirat; Szervezeti és Működési szabályzat; Működési engedély

Költségvetés; Állami támogatások;

A bölcsőde belső szabályzatai;

Érdekképviselői Fórum szabályzata,

Esélyegyenlőségi terv,

Az ételmezési ellátás folyamatának szabályozása

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló szabályzat,

Kockázatelemzés

Házirend

Dolgozókról vezetett nyilvántartások: Munkaköri leírások, Szabadságok nyilvántartása;

Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések

Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár, Munka- és tűzvédelmi napló

Szakmai program, munkaterv

Ételmezésvezető által vezetett dokumentáció; kimutatások; ételmezés egészségügy

Heti étrend; Adagolási útmutató

HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

Az egészségvédelem dokumentációja

8,5 óra

Az akut megbetegedések dokumentálása, a gyermek ellátásának rögzítése

A szülő értesítése, az egészségügyi ellátás igénybevétele

Gyógyszerelés dokumentálása

A fertőző megbetegedések bejelentése, dolgozók egészségi állapotának, munkaképességének a gyermekellátás szempontjából nélkülözhetetlen dokumentumai

A közegészségügyi, járványügyi, állategészségügyi (mezőgazdasági) ellenőrzések jegyzőkönyvei, tűzvédelem, munkavédelem szabályai, annak betartását biztosító szabályzatok, betartásuk ellenőrzése

Az intézményben, szolgáltatásban történő gyermek, felnőtt étkeztetéssel kapcsolatos dokumentáció

Az intézmény ellenőrzésével kapcsolatos dokumentumok

14 óra

Bölcsődére vonatkozó: Az intézmény/szolgáltatás szabályos működésének ellenőrzése. Jogszabályoknak, szakmai feltételeknek való megfelelés gyermekvédelmi, hatósági vizsgálata. A pénzfelhasználás - állami normatíva, kiegészítő normatíva, költségvetés – ellenőrzéséhez szükséges dokumentáció, az ellenőrzések formái, a hibák következményei. A minőségirányítási rendszer szabályainak betartása. Az intézmény működésének legfontosabb mutatói.

Bölcsődei ellenőrzés, értékelés

Ellenőrzési szempontsorok

Objektivitás

Rendszeresség és tervezettség

Az ellenőrzés többszintűsége; átfogó, ill. tematikus ellenőrzés

Önellőrzés, önértékelés

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

DOKUMENTÁCIÓ GYAKORLATA

93 óra

A tantárgy tanításának célja

A tanuló képes legyen a dolgozók, az ellátottak és az intézmény/szolgáltatás működési dokumentációjának áttekinthető vezetésére. Fontos szakmai cél, hogy formai, tartalmi szempontból a dokumentumok megfeleljenek a jogszabályi előírásoknak és értékelhető képet

nyújtsanak az eseményekről, folyamatokról.

Kapcsolódó közismereti, szakmai tartalmak

Egészségügyi alapismeretek, a napközbeni gyermekellátás feladatai; Napközbeni ellátás dokumentációja

Témakörök

Bölcsődei dokumentáció vezetésének gyakorlata

A gyermekről és családjáról vezetett személyi adatok dokumentálása, az adatok kérésére, az adatok felhasználására és az adatvédelemre vonatkozó szabályok

A gyermek gondozása-nevelése során a gyermek napi tevékenységére, a napi eseményekre vonatkozó szakmai dokumentumok, a jelenléti ív, a csoportnapló, az üzenő füzet

A gyermek fejlődését, az aktuális egészségi állapotot, a gyermek egészségét érintő történések - baleset, sérülés, akut megbetegedés - rögzítő törzslap, vezetésének szabályai

A gondozó-nevelő munkát végző személy jelentési, jelzési kötelezettségei

A szülői érdekvédelmi fórum feladatai, lehetőségei, tevékenységének dokumentációja

A képzés javasolt helyszíne (ajánlás)

Tanterem, kisgyermeknevelő intézmények

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 54. § (2) bekezdés a) pontja szerinti értékeléssel.

SZAKMAI IDEGEN NYELV

72 óra

A két éves nappali szakképzés 13. évfolyamán.

A tantárgy értékelésének módja

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény. 54. § (2) a) pontja szerinti értékeléssel.